SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
27 APL 1954

No 16—Vol.-LII

Friday,
23rd April, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

★

Man is worse that brute, so long as he is selfish and and indifferent to the happiness of others. Man becomes great exactly in the degree in which he works for the welfare of his fellowmen.

—o—

A republic that is not based on moral foundations, and that is not composed of unselfish men and women would be worse than an autocracy.

—o—

The moral law required that the strong men of a community or nation should regard it as their paramount duty to protect the weak and the oppressed.

—Mahatma Gandhi.

★

LET US HAVE PEACE

(Dr. John Haynes Holmes)

IS there any explanation these days of the murders, suicides, rapes, and indiscriminate deeds generally of force and violence, which are multiplying so disastrously upon us? To read a newspaper or to listen to the news programmes of the radio, is to be chilled with horror! The whole human race seems suddenly to be going berserk. No longer do we have to turn to pagan times for a parallel to this present hour. Here it is, the very barbarism which we have feared might overwhelm us and destroy the civilization of which we have been so proud.

In seeking to interpret and therewith to explain the present situation, we are tempted to turn to psychology, which now assumes to be a cure for every ill. That criminal psychology has in our time opened up a whole great field of truth, goes without saying. The criminal is sick rather than wicked. But that this fact explains crime, in its various manifestations, is not to be believed.

Then there is education, and its breakdown in the present crisis. It was more than a century ago that the great Horace Mann conceived and organized that system of public education which rendered his name immortal. Mann argued that education constituted the implementation of democracy. It was the secret of law and order, the safeguarding of culture, the guarantor of justice and liberty, the open door to peace. In Mann saw what we now see today, he would insist that such chaos lay in the failure of education. Not until education is restored and made effective, can society be saved from disruption and decay.

There are other ways of working at this problem. But they all add up to the conclusion that the causes of crime are numerous, and that chief among them all is war. War itself is a crime—the greatest of all crimes since it contains within itself all other crimes. How can war go on and not corrupt the integrity and very substance of civilization? Do we respect property? We do, until war comes along and destroys everything. Do we reverence art, the beauties of man's handiwork? We certainly do, at least until war orders the deliberate destruction of all that lies within its path, and turns the landscape into a desert. Do we love and honour men? Yes!—this love of man is the basis of religion, and the quenchless source of the humanitarian movements of our time. We would save man from the ills which beset him, then war comes along, to destroy all we have done. The logic of war is violence, hate, and death. The atom bomb tells all the story.

More than any one operative cause of which I can think, war is the explanation of our present plight. We are learning that violence outdoes itself. War wrecks society, and brings all crime in its train. Peace alone can save us. So, while there is yet time, "let us have peace."

By Courtesy of 'Community News', New York.

The

New India Assurance

Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919–1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

		Rs.			Rs.
Fire Premium	... ...	1,70,32,179	Life Business in force exceeds	...	54,34,00,000
Marine Premium	... ...	56,04,844	Assets exceed	... ...	15,36,00,000
Miscellaneous Premium	...	35,84,968	Total claims paid over	...	17,95,00,000
Life Premium	... ...	2,88,79,302			

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee

Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal, Controlling Officers in the Union of South Africa

Cable & Telegraphic Address: "RUSTOMJEE" or "NIASURANCE"

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

BRADFORD CLOTHING FACTORY

Direct Importers and Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery, Enamelware, Stationery, Drapery, Crockery, & Wool.

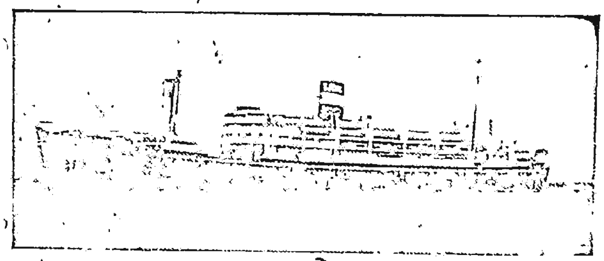

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving April 28. Sailing May 3, for Bombay via Karachi

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES: DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food		£75—15—0
Second "	"	"	"		50—13—0
Inter-Class	"	"	"		34—3—0
Unberthed	(Deck)	without	food		21—3—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £4—17—6

Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 23RD APRIL, 1954

H-Bomb An Act Of God

NEVER in recent history has the Christian world been so horrified as it is today with the danger of the Hydrogen bomb that faces it. This is evident from the sentiments expressed by the Christian Church and others throughout the world during Easter. What the Pope, the Archbishop of Canterbury and the Archbishop of York have said about it is most touching. Dr. Geoffrey Fisher, Archbishop of Canterbury, is reported to have said in his Cathedral that the first duty of the Church and of Christians was to say to all men that unless they repent, begin to think differently and to agree better, they and the Church and Christians too, good and evil alike, will all likewise perish.

The Archbishop of York, Dr. Cyril Garbett, is reported to have said that the use of the H-bomb would be the result of the sins of hatred, greed and fear. If the bomb were used in war, said the Archbishop, it could leave the world scorched and bereft of joy and laughter. "It would be sheer folly to conceal from ourselves this awful responsibility. We must unite in determined resolve to save all nations on both sides of the iron curtain from this terrible end to man's struggle and achievements."

Most stirring was the Easter message broadcast by the Pope before a silent audience of 200,000 people. This is what the Pope is reported to have said: "When will the rulers of nations perceive that peace cannot consist of an exasperating and costly relationship of mutual terror, but in the Christian maxim of universal love and in justice freely accorded rather than exhorted."

But when we witness what is happening in front of our own doors we cannot help being a bit pessimistic as to whether these messages will have the desired effect on the people directly concerned. Here is Dr. Malan, our Prime Minister, who is proud and audacious enough to call all the Black people heathens and all the White people the chosen ones of God. Yet little does he realise that God dwells among the lowliest of the low. Why blame Russia and the United States when we find selfishness and greed abounding here in this very country where power-mad people are busy enacting laws after laws (in the name of the Almighty, if you please,) to keep dumb humanity crushed and enslaved. That is what the Group Areas Act and all the Apartheid and other measures affecting the Africans in particular and the non-White people in general amount to. God will not tolerate such haughtiness for long.

It is folly to believe that the discovery of the H-bomb is an act of man. It is an act of God and a grim warning to man to beware of the fate that awaits him. It is a warning to man to cease playing with fire and to be humble and God-fearing for He alone is the Creator and the Destroyer. The cup of the sins of man is full up to the brim. Unless he wakes up speedily from his slumber and mends his ways he is assuredly going to be destroyed.

Prayer is good in itself. But it does not alone help. There must be action accompanying it. Mere prayer to God and meek submission to the tyrant is not going to save us. We must stoutly refuse to submit to the tyrant and completely surrender ourselves to God and then He is bound to succour us. If the rulers of the nations are doing wrong they must be unseated from their thrones—not by violence but by non-violent non-co-operation. But we are tied up so much to materialism that we simply cannot non-co-operate with the evil doer knowing full well that the things he is doing are a violation of the moral law of God. We are apt rather to follow the law of the tyrant than to follow the law of God. What worth is it then to pray for His mercy. Unless we show an active faith in God He will not come to our rescue.

NOTES AND NEWS

Western Civilization

THE Rev. P. W. R. Russell, Dean of St. Peter's Church in Maritzburg gave an Easter message to the 'Natal Witness.' Some of the things the Dean said are noteworthy and are applicable not only to those who follow the Christian faith but to all alike. "If as we appear to be, we are so intent on preserving Western Christian civilisation," the Dean said, "we should see to it that we observe the tenets upon which that civilisation is supported." It is time that we looked into ourselves and asked whether we are worthy of that civilisation which we profess to defend. It might lead to more sincerity and truth and subsequently to a greater measure of peace and understanding among people." Parents in particular should set an example to their children. There was no purpose in sending children to Sunday School if the parents themselves did not observe the basic doctrines of Christian religious life, said Rev. Russel.

Apartheid A Political Fraud

Speaking at a United Party election meeting at the Durban City Hall, last week, Mrs. Helen Suzman, the Johannesburg economist and Parliamentarian, is reported to have said, apartheid, as preached by the Nationalists today, is "nothing more or less than a political fraud and well the Nationalists know it." "The Native today is an integral part of our economy, supplying 82 per cent. of our labour force," she said. "Take this labour force away and you plunge the European back into direct poverty. S.A.B.R.A. and the D.R.C. believe in total apartheid and recognise and are prepared to accept the economic consequences. The Nationalists preach apartheid, but know that if they told the full truth of what such a step would mean, it would be a policy not calculated to win many seats. It is this question which crystalises the difference between the United Party and the Nationalists. United Party policy accepts as an indisputable fact that the non-European is an integral part of our economy and that as a logical consequence he must be given decent housing, decent transport and other facilities. To co-operate with the Native is obviously better than to oppose and oppress him, with all the consequences such a policy must bring in its train. For South Africa, the question of economic integration is a matter of life and death. Apartheid is a completely unrealistic policy. Here as in so many other major issues, the Nationalists are building on the fallacies of yesterday."

Colour Bar Prevents Commonwealth Parliamentary Association Meeting In S.A

South Africa's rigid colour bar is believed to be the main reason why the Commonwealth Parliamentary Association will hold its conference this year in Kenya instead of in the Union, states a message from Capetown. The conference will be in Nairobi in August. Although the Union is the oldest and largest Commonwealth State in Africa, and althoug previous conferences have been held in the capitals of the sister-Dominions, Canada and New Zealand, South Africa has not been able to take its turn as host, it is believed, because delegates to the conference will include a number of non-Europeans. Instead, South Africa is a joint host with other Central and East African territories.

About 65 delegates from different countries will visit the Union in September by invitation of the South African branch of the Commonwealth Parliamentary Association, according to a letter received by the City Council, states a Sapa message from Pretoria. The delegations will consist, it is stated, of Ministers of State and members of the legislatures of Britain, Canada, Australia, New Zealand, the United States, Kenya and the Rhodesias.

There is no mention of the delegation from India.

Moral Re-Armameet

Three hundred representatives from Kenya, Nyasaland, Northern and Southern Rhodesia, South West Africa and all four provinces of South Africa were present at the Inter-Racial Assembly organised by Moral Re-Armament during the Easter holidays in Johannesburg. Dr. W. M. Nicol, Administrator of the Transvaal, sent a message of welcome to the conference. Mrs. Adrian Smuts of Johannesburg, lecturer and writer, said, "As an Afrikaans-speaking Nationalist I want to say I am very sorry for the pride and self-righteousness of my life and my nation that has caused such deep hurts, such bitterness, such feel-

ings of rebellion and fear. When an Afrikaans-speaking Nationalist can change, there is real hope for this greatest revolution of all." Included among those participating in the conference were: Justice C. J. Claasen, of the Supreme Court of South West Africa, Professor B. F. Nel, head of the faculty of education at Pretoria University, and some leading members of the non-European communities.

Institute of Race Relations And The Protectorates

The South African Institute of Race Relations considers that the time for a decision in respect of any or all of the High Commission Territories will not arrive until the Union has succeeded in discharging its responsibilities in regard to its own social and racial problems. Should the time arrive for this issue to be decided, no decision in respect of any of the three territories should be taken without the consent of the people of such territory as regards its own destiny.

University Apartheid Inquiry

The Holloway Commission, appointed to investigate the practicability and implications of apartheid in South African universities is sitting in Alice (Cape.) At the head of the Commission is Dr. J. E. Holloway, a former Secretary of Finance. Dr. Malherbe and Prof. R. W. Wilcocks, Rector of the University of Stellenbosch, are the other two members. The Commission's terms of reference state that it is required "to investigate and report the practicability and financial implications of providing separate training facilities for non-Europeans at universities."

Professor C. M. Dent, the principal of Fort Hare University College for non-Europeans in giving evidence before the Commission said that the University encountered barriers when it tried to find employment for its graduates. Professor Dent said: "It is useless for us to set up courses if there is no suitable employment. We have come up against many barriers." Students had been warned against courses which would not lead to a career. Students should have the stimulus of knowing that there would be satisfactory employment for them when they had qualified.

Pretoria Indians Form Housing Group

A society, to be known as the Pretoria and District Indian Tenants' Association, was formed at a meeting attended by about 250 Indians in the Dougal Hall, Pretoria. The object of the association is to obtain houses for the Indian community of Pretoria. The constitution states that the association "will not accept the Group Areas Act."

Crusade Against Colour Bar

An organisation called the "Movement for Colonial Freedom" has been founded in London, according to Sapa-Reuter, to support the Colonial peoples' right to independence, freedom from the Colour bar and the principle of fair share for all."

Mr. Fenner Brockway, a Labour M.P., acting chairman of the movement, said: "Our effort may be as important as the crusade against slavery."

Three organisations—the British Centre of the Congress of Peoples against imperialism, the Council for the Defence of Seretse Khama and the Protectorates, and the British Guiana Association—have amalgamated to found the new movement.

Among the sponsors of the movement are: Sir Richard Acland, Mrs. Aneurin Bevan, Sir Frederick Messer, Sir Leslie Plummer, Dr. Donald Soper, President of the Methodist Conference, Canon Charles Raven, a Chaplain to the Queen, and Dame Sybil Thorndyke, the actress.

Among the new organisation's aims is "to resist the renewed claim of Dr. Malan for the incorporation of the Protectorates into the Union of South Africa.

'The World Must Choose: H-Bomb Or Non-Violence'

The World must choose between the hydrogen bomb and the Gandhi method of non-violence, Mr. Nehru, Prime Minister of India, is reported by Sapa-United Press to have said. Mr. Nehru, who is in the Philippines for the Golden jubilee of the Indian co-operative movement, said that if the world chose the bomb the fate of humanity would not be in doubt.

THE FOLLY OF RACIAL STEREOTYPES

I—"THE AFRICAN"

By C. W. M GELL

(From 'The Forum' Johannesburg)

THE miserly Scotsman, the feckless Irishman, the brash American, the amorous Latin, the phlegmatic Anglo-Saxon — these are examples of racial stereotypes which do no great harm because they are not made the basis of social or political policy. Yet a moment's reflection, running over Scottish, French or American friends in our minds, should convince us how few individuals can be classified, and thus contained, within any racial categories. Human variety simply defies any stereotyped generalisation.

There is, therefore, good reason to scrutinise very carefully indeed any racial stereotypes which do become the basic assumptions of national policy, particularly in a multi-racial society like our own. Our Afrikaans and British-descended citizens complicate their relations with far too much stereotyped thinking. What is even more harmful, because it affects the four-fifths non-White majority over whom we Europeans rule, is our generalised thinking about non-Europeans. Naturally, Africans, Indians and Coloureds, too, sin in this respect. Some of them think in racial stereotypes not only about each other, but about us also. But since they do not yet have power and responsibility, we have hardly begun to reap the fruits of these misconceptions. Daily, however, non-Europeans suffer, both individually and as groups and races, for the illusions about them which we seek to enforce, sometimes in all good faith, often with more questionable motives. A particularly obvious recent example was the argument in support of the Bantu Education Act. But the evil is very widespread among us—from Dr. Malan's assertion that the (not merely biological) differences between Europeans and Bantu "are permanent and not man-made." to the assurance of a friend that the stupidity of two Indian lorry drivers *proved* that Indians (*all* Indians) are incapable of civilised conduct. Would we Europeans care to be judged *en bloc* by the behaviour of some of our own road hogs or the apparently increasing hooliganism of European louts who specialise in attacks on inoffensive non-Whites?

Several friends have told me that some of what I write is logically and morally incontrovertible, but inapplicable in practice because I lack experience of "the Native." The charge has some truth. Owing to physical reasons beyond by control, I have little opportunity of meeting Africans. But I am inclined to doubt whether my critics are in much better case. I recall Kenneth Kirkwood's BBC broadcast of some eighteen monts ago:

"Although all Europeans in Africa tend to regard themselves as experts on Native affairs or, in the stock term, claim that they "know the Native," very few of them do, in fact, know anything at all and, on the whole, tend to be blind and dangerously eccentric in their assumptions and judgments."

And, questioning my friends and observing their use of the definite article—"*the* Native"—I am almost sure that few of them, and but a handful of our European population, have any contact with the realities of African life and politics today.

In the first place, "the African" is even more a figment of the imagination that "the European," for the range of difference of environment, temperament, education and status is far greater as between the primitive tribesman and the African intellectual than between the poor-White and the cultured European. An ardent admirer of Aneurin Bevan recently deplored to me that Africans seemed to hero-worship "the capitalists" among their own people. I am sure that the explanation of the phenomenon does not lie in Marxist categories or economic stereotypes; but simply in the respect accorded by Africans to those of their race who, despite all the disadvantages and vexations of inferior status, succeed in establishing their human credentials. This respect goes out not merely to the successful African entrepreneur and business man; it given in equal or greater measure to Professors Matthews and Jabavu for their intellectual eminence, to Drs. Xuma and Moroka for their professional skill, to African political leaders for their forensic ability and their courageous championship of the cause of equal human status and to Jake Tuli—not primarily for the large sums of money he has earned. but because he adventured, unknown and unaided, into the White man's world and won his way to the top by his own skill and sportsmanship. Africans treasure these proofs that their inferiority is not, in fact, God-given. No special experience is required to realise that what they, as a people, want more than anything else is equality of opportunity—the removal of disabilities laid upon anyone because of his birth, colour, derivation or class and the prospect of a career open to talent in whomsoever it may reside. This desire has seemed to become secondary to the demand for political rights only because Africans—with considerable historical justification—think it unlikely to be gratified by an exclusively White electorate.

However, there is a further possibility of misunderstanding here. My critical friends are thinking primarily of "the African" as they meet "him" on their farms, in their mines or homes,

Continued on page 203)

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadas	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	3
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhewan	17	9
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narahari D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Fulop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag. Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER —C. Rajagopalachari	6	0
VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA —C. Rajagopalachari	5	6
BHAGAVAD GITA—Abridged and explained by C. Rajagopalachari	4	0
INTERNATIONAL SHORT STORIES —The best from 23 countries	17	6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

Key to Health—Gandhiji	1	6
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Cleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Public Finance and Our Poverty—Gandhiji	3	0
Hindu Dharma—Gandhiji	8	0
Bhoodan Yajna	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol.I)—N. D. Parekh	15	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. Desai	12	0

Obtainable from:

C/O INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyarelal.	2	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings an Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM —M. K. Gandhi	5	0
REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	3	0
AN ATHEIST WITH GANDHI—Gora G. R. Rao	2	0

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P.Bag, Phoenix, Natal.

Phone Day 24169 | Phone Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufactures of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29368.

P. HARGOVAN & CO. (PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155,7 Warwick Avenue

DURBAN.

News the other papers don't print is to be found each week in

PEACE NEWS

World news—events in Africa, Asia, America, Europe—news of constructive peacemaking; race relations; progress towards a non-violent society.

Obtainable by air-mail each week from Britain at 50s. 6d. per year; sea-mail 21s.; 4 weeks trial subscription (sea-mail) 2s. 6d.

South African representative:

ELLA B. ELDER

Brownlee Street, Stutterheim, Cape.

London office:

3 BLACKSTOCK ROAD, N. 4

FOR ... RUBBER STAMPS AND PRINTING

CONTACT ... STANDARD PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS AND RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET — DURBAN

PHONE 61006. P.O. BOX 2782.

TELEGRAPHIC ADDRESS "QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927.

Latest Records And The Cheapest In Our Stock

			s.	d.
Allbella	6	Records	46	6
Aan	5	"	38	9
Awara	5	"	38	9
Do-Bhai	5	"	38	9
Deedar	5	"	38	9
Afsana	5	"	38	9
Jaal	5	"	38	9
Hamlog	4	"	31	0
Baazi	4	"	31	0

Packing 3/6 Extra

Film Song Books in Gujarati 9d each.

Albella, Aan, Awara, Baazi, Hamlog, Poonam, Sanam, Afsana, Deeder, Jaal, Papee, Baiju-Bawre, Anarkali Babul, Foot Path, Rang Rung Babul Malhaar, and Many others.

Obtainable at:

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

Phone: 26070

286 Grey Street, DURBAN.

(Corner Grey and Lorne Streets)

LIBERAL PERSPECTIVE

LIBERAL

By C. W. M. GELL

I HOPE that the Opposition in general—and the U.P. in particular, now that it is bending its mind to the economic and political realities of our multi-racial society—will not be scared to acknowledge itself liberal. In the recent past Mr. Strauss has hotly denied that he is either a conservative or a liberal. Since he is clearly not a communist, fascist or socialist, it has been difficult to establish what exactly he is. But, in fact, all the fuss seems to be over some very simple Eglish usages which are widely accepted throughout the civilised world. Everywhere, outside totalitarian countries and South Africa, it is something of an honour, not an insult, to be known as liberal-minded. It is a pity to allow ourselves to be deprived of the proper use of simple and convenient words, merely because they are misused as terms of abuse by a small group of fanatical reactionaries.

Before turning to the more general meaning of the word, let us concede that Liberal (with a capital) should now be confined in South Africa to members of the Liberal Party. Although not yet fully formulated, the policy of that party includes equal economic opportunities. universal compulsory education, the abolition of discrimination on grounds of race or colour, and a limited common franchise open to all qualified adults irrespective of race or class. Anyone subscribing to these policies may be called Liberal. The Federal, Labour and United Parties may still be liberal, though they are not Liberal.

The Liberal Party should be exonerated from one use of "liberal" peculiar to South Africa. Reference is often—too often—made to "a debased sense of liberalism" which "advocates racial inter-marriage. The Liberal Party does not *advocate* any type of marriage. Looking at the statistics before the Mixed Marriages Act came into force, it sees that only 0.13 per cent of the marriages *registered* in the Union were mixed. This figure would be even more infinitesimal if it could be expressed as a proportion of *all* South African marriages, since the great majority of African marriages were not at that time registered. And of this utterly trivial number over 90 per cent concerned so-called Europeans and so-called Coloureds in the twilight zone between these two race groups where distinctions are hard to make. The Liberal Party, therefore, says that there is no significant desire on the patt of either Whites or non-Whites for inter-marriages and its prohibition by law is a gross interference with the rights of those very few individuals who do wish to exercise their discretion in so essentially personal and private a matter. In this and in adding that there is no scientific justification for the belief that miscegenation is biologically harmful, the Liberal Party has the support of the civilised world.

One other meaning of the word "liberal" has not yet become current in South Africa, even in regard to the Liberal Party—i.e. that of one who stands for free trade and completely *laissez faire* economy. It seems inconceivable that Liberals do not now recognise some form of the Welfare State as having come to stay. Let them heed the warning contained in an obituary of the English liberal, Lord Simon: "The Liberal Party declined because the wing that could have been most progressive clung to the one principle that was most outdated, while those that were wise enough to compromise with this principle were usually weak enough to compromise with other forces as well."

Turning to the more general senses of the word, Professor I. S. Fourie recently distinguished between *liberal*, who sought sentimentally to give full rights to non-Europeans without regard to their ability to shoulder responsibility, and a *conservative* who sought to keep the best of the past by adapting it and himself to changing circumstances. These definitions must be a matter of opinion as well as a bit of a quibble over words. The difference between a reforming conservative like Professor Fourie and a conserving liberal must be slight indeed. The dictionary definition of a liberal is one who is "favourable to democratic reforms and the abolition of privilege." Nothing in this definition obliges a lilberal to proceed irresponsibly or to attempt all necessary reforms at one fell swoop.

Now that the U.P. has, however cautiously, apparently joined the Federal and Labour Parties on the side of progress, is it not time to admit openly that the choice before South Africa is either liberalism which acknowledges that our future and that of the non-Europeans are so indissolubly joined that we must gradually share our present powers and privileges; or Nationalism which clings to a long outdated patriarcha ethic, now expressed by Dr. Verwoerd as definite repression of non-European aspirations and a vain delusion of ultimate, total partition of our country?

NATIVES (URBAN AREAS) AMENDMENT BILL, 1954

THE following Press statement has been issued by the S.A. Institute of Race Relations:—

The South African Institute of Race Relations views with the gravest anxiety the proposed amendment to the Natives (Urban Areas) Act, under which the definition of "to accommodate" will be extended to include "to make available for occupation any land or premises." Under the existing Act "accommodate" means "to house or to provide with lodgings." If the definition is altered, the Minister will be empowered to order the transfer of any Africans from existing houses or lodgings to an open piece of ground (the provision or non-provision of services being apparently at the entire discretion of the Minister.) This would mean that, for example, Africans removed from "locations in the sky" could be ordered to live on the open veld. Likewise, Africans ordered from Pimville or Alexandra Township, Johannesburg, as is proposed under the Mentz report, may find themselves homeless. All this is apparently to proceed without any reference to the African's own wish or capacity to build himself a home on such prescribed ground.

The further danger arises that the alteration of the law in this manner may also be used as a precedent for a similar definition of "accommodation" in any Act providing for the removal of the Africans from the Western Areas.

While the Institute cannot believe that it would be the intention of this or any other Minister of Native Affairs to order Africans to live in the open veld, nevertheless, it strongly objects to the power that is given in this Bill to enable the Minister to do so. The Institute considers it imperative that provision be made in the Bill to compel the appropriate authority to provide alternative housing before any removal of persons from existing accommodation. Only in this way can the indefinite extension of emergency camps such as Moroka, Johannesburg, be halted.

The Institute considers that the power ro remove people from their homes is one that should only be exercised under conditions of grave emergency and for the most compelling reasons of the public good and with proper judicial safeguards. The power which is to be given to the Minister under Section 3 of the Amendment Bill to order the removal, curtailment or abolition of any location, Native village or hostel, subject only to a public enquiry presided over by a nominee of the Minister, is therefore entirely alien to the basic principles of justice and democratic government. This threat to the established homes of urban Africans will intensify the already widely prevalent feeling of insecurity, and must inevitably cause a worsening of race relations.

The Institute draws attention to the anomalous provisions regarding the "locations in the sky," whereunder (in Section 4) not more than five Africans may be permitted to reside in a building in an urban area without the consent of the Minister. If it is desirable to limit the number of servants in residence in flats, an essential preliminary is that the problems of alternate housing and transport should first be solved. The Institute points out that in a town like Johannesburg existing hostels are already accommodating thousands of "illegal" residents for whom no other accommodation can be found, rail transport for Africans is already taxed beyond its capacity; bus queues stand long into the night to take urban worker to their homes, and any substantial increase in this number must create chaos. The present proposals are to the benefit of neither worker nor employer. Furthermore, it is unjust to penalise the present domestic servant in a flat by depriving him of accommodation, while his counterpart in a house can legally live on the premises of his employer. This situation will continue until the present housing shortage is overcome.

The Institute welcomes the provision under Section 5 (a) whereby permission to re-enter an area will automatically be granted to an African returning to the same employer within 12 months On the other hand, clauses 5 (b) and (c) will give the local authority the power to restrict an applicant seeking work in the towns to a particular class of work. The Institute regards this as an unwarranted inter-

ference with the right of the worker to seek the best market for his labour.

Section 9 will enable a Magistrate or Native Commissioner to order that any African between the ages of 15 and 19 shall be sent to an institution if an enquiry has established that he is an "idle or undersirable" person. Presumably, the intention of this provision is to give to the authorized official the right to commit certain African juveniles to the contemplated youth labour camps. The Institute considers it necessary to point out that the powers given in the Bill are dangerously wide The principal Act defines an "idle" person as being, *inter alia*, one who "is habitually unemployed and has no sufficient honest means of livelihood." It is well established that a large proportion of African juveniles, through no fault of their own, fall into this category. To treat them all as "idle or undesirable" is unjust.

The Bill fails to distinguish between those African juveniles who are idle through lack of schooling and lack of opportunity and those who are delinquent and in need of care. For the former, the Institute has long urged the establishment of youth camps on the lines of the Special Service Battalion to give occupational training and moral guidance. For the latter, the Institute urges that, instead of coming under the provisions of this proposed Amendment, they should be subject to the procedures of the Children's Act in the same way as other juveniles.

INDIA LETTER

From Our Own Correspondent)

Bombay, April 4.

THE fight for the liberation of French settlements in India is on. The French India Socialist Party, which had earlier demanded merger of these settlements with India, have launched a non-violent movement and have "captured" 19 villages with a total population of 24,000.

The French had acquired these areas from Britain in 1814. Pondicherry, the capital of French India, which covers an area of 115 square miles and has a population of just over 200,000, is divided into eight parts (municipal communes). The territory is by no means compac tbeing neither contiguous.

There are four enclaves consisting of 12 "islands" of French territory separated from the main area of Pondicherry with intervening Indian territories; in other words the settlements are in the nature of groups of detached villages.

Pondicherry, Karaikal, Mahe and Yenam, the four French settlements in India, have become the scene of non-violent struggle for freedom from French slavery. This is the second time since India's liberation from British yoke that such a movement has been started.

Now the French has no case as the ruling party itself has turned against the French. In fourteen out of sixteen communes, all Councillors and Mayors have demanded merger with India without referendum. The French say that they are bound by their constitution which stipulates a referendum for handing over her territory. The French, no doubt, agreed to hold a referendum under an agreement signed with India in 1948 but since then goondaism had been the order of the day. The French were either silent spectators or they abetted them.

There is nothing French about these settlements except that the administration is in the hands of the French Colonial Office and the State language is French. There are not many Frenchmen settled in them nor any outstanding commercial or industrial stakes under their control, nor a racial link, nor even a cultural affinity. The people are Indians with their kith and kin, chattel and properties outside the border. The areas are economically part and parcel of the adjacent Indian Union territories depending on them entirely for essential supplies and it is to the Indian Posts and Telegraphs Department and the Indian State Railway that the pockets have to look for their vital communications.

Following the arrest of two Indian citizens and the Mayor of the French municipal commune, the Government of India had put up strong armed police pickets with an order to prevent French Indian police from violating Indian territory with every means at their command. The two Indians were later released with apology.

The liberation movement, under the able guidance of M. Goubert and Mr. Muthukumarappa, the two rebel members of the French India Government, was actually started on March 31. They had established their headquarters "somewhere near the border."

On the first day of the movement occupied the entire enclave of Nettupakkam, covering 12 villages with a population of 14,000. Five truckloads of armed French Indian police were rushed by the French Indian Government to "suppress the subversive activities of M. Goubert and his colleagues. This police force was stopped at the frontier village of Mangalam by Indian armed police and asked to return. The French Indian police then returned to French Villinur. The Special Armed Police of Madras Government, guarding the border at main points, were alerted against possible incursion of French Indian police into Indian territory, to reach the French enclave of Nettupakkam, occupied by the Liberation Volunteers.

The action of the Indian police in refusing permission to French Indian police to enter into Netupakkam enclave through a strip of Indian territory was in accordance with the recent notification banning the entry of armed French Indians into Indian territory. The Government's circular, a copy of which was sent to the French Indian authorities, stated that any effort on the part of either the French administration in Pondicherry or the Portuguese administration in Goa to move their armed constabulary into Indian territory illicitly would be regarded as a "grave infringement of international law and that serious consequences would follow."

When the Liberation Volunteers entered these villages they were lustily cheered by the population. The policemen manning police posts in these villages voluntarily surrendered their arms and joyously responded to the "Jai Hind" slogan raised by the villagers and volunteers. They joined the Liberation Volunteers in hoisting the flag of the Indian Union on the police stations and civic buildings, after pulling down the French Tricolour.

After this action of Liberation Volunteers, the French Indian Commissioner M. Menard, dismissed the two rebel members of the French India Government, M. Goubert and Mr. Muthukumarappa. He also announced the suspension of the Mayor of Pondicherry. M. Menaud is trying to form a new Government, but his efforts to find traitors to become his stooges have not yet proved successful.

At the same time he ordered every police post to send at least 30 men to stage demonstrations in Pondicherry in favour of French. The circular issued by the French Commissioner to the police stations came into the hands of Liberation Volunteers when they captured Nettupakkam enclave. These hirelings, most of whom were smugglers, anti-social nlements and Government servants shouted anti-Indian slogans. Official photographers were there to photograph these hirelings and send their pictures to foreign newspapers for false propaganda. According to nationalists who had infiltrated into the procession reported that at the end of the demonstrations, the processionists qued up at Government House to receive payment.

When approached by pressmen at the rebel headquarters, M. Goubert and his colleague Mr. Muthukumarappa laughed at the order of the Menard Government dismissing them from the Cabinet. "We thought we had dismissed Menard," they said. Describing the order as "illogical," they said that M. Menard had no right to issue any such order as we are no longer under his rule.

Addressing the villagers at Nettupakkam, M. Goubert said that this enclave which they had captured now belonged rightly and legally to the Indian Union. He would, therefore, appeal to the Indian Union to extend to us the same facilities and the same treatment as is given to any other resident of the Indian Union. The villagers endorsed this statement with a vociferous "Jai Hind."

The Government of India is not likely to take over these villages at the present juncture, although protection will be afforded to the Liberation Volunteers by preventing the French from crossing the Indian border and attacking them.

From Nettupakkam more than 3000 Liberation volunteers marched into and occupied ten villages of Bahour commune. They were heartily welcomed by 10,000 inhabitants of the area. Here, too, policemen surrendered their arms willingly.

It is taken for granted that Liberation Volunteers will capture all the enclaves lying in the Indian territory and then they will plan a final assault on the coastal area of Pondicherry.

The Commissioner of French India, M. Andre Menard, confessed his helplessness to take any steps "to restore law and order" and re-exercise French sovereignty in the pockets cap-

tured by Liberation Volunteers. He stated that his forces were not allowed to cross the Indian territory which linked the enclaves with the French Indian capital. He had, therefore, referred the matter to the metropolitan Government and was awaiting orders from Paris.

In reply to India's protest over the arrest of Dr. Gaitonde the Portuguese Government, after trying to elucidate the reasons for the arrest and deportation of Dr. Gaitonde, has alleged that the stand taken by the Government of India is causing dangerous tension in the public mind.

The Government of India has pointed out that the present unhappy state of affairs in Goa is the direct result of the failure of the Portuguese Government to take note of the nationalist sentiments of the people of Goa and of the attempted suppression of those sentiments by coercive and undemocratic methods. In these circumstances such tension is inevitable. The responsibility for the consequences must rest with the Portuguese Government.

According to reports from Goa, arrangements are being made to evacuate the families of Portuguese officials when the "Quit Goa" movement is intensified. The present political inactivity is interpreted by Portuguese authorities as only "the lull before the storm."

The Governor-General of Goa, Brig. Paulo Benard Guedes, held a high level conference recently with top military officers to discuss measures to curb the "Quit Goa" movement. The conference was attended by Col. Alexandre Major, Commandant of the Portuguese Expeditionary Forces, and Captain Romba, Chief of Police. The conference is understood to have discussed the success of the liberation movement in French settlements and its likely repercussions on the "Quit Goa" campaign. The military chiefs decided on certain measures to be taken in case the movement gathers momentum, and these decisions are understood to have been relayed to the heads of the districts. One of the measures to meet the new restrictions imposed on the entry of Goan officials into India by the Government of India is stated to be the introduction of a regular steamer service between Goa, Diu and Daman, the three Porttguese settlements in India. Recently the Portuguese authorities have brought large numbers of African troops into these settlements. They are also importing more and more arms and ammunition. According to political observers "Portuguese rulers will have to be kicked out and this will require police action" on the lines of Hyderabad and Junagadh on the part of the Government of India."

THE FOLLY OF RACIAL STEREOTYPES

(Continued from page 198)

occasionall in their factories and offices. In writing about political and social problems, I am almost entirely concerned with urban Africans — and among them, especially with the small but growing intelligentsia. This I justify by the facts that South African prosperity is built upon its mines and industry—at present unique in Africa, that our industrial revolution is proceeding with increasing momentum (despite a momentory lull owing to failing political confidence), that the one-third of our Africans already in the towns are probably the vanguard of an even higher proportion who will live and work there. Smuts believed—and I and others with him—that the country's future will be decided in the towns, where discrepancies in treatment and status, opportunities and amenities are most starkly revealed side by side. Think only of the queues waiting all hours in all weather for non-European transport; of the separate and unequal facilities now legally provided; of workers in the same factory—perhaps doing equal work for nearly equal pay, despite the industrial colour bar—returning, one to a near and near Johannesburg suburb, the other to the distant Pimville tanks or Orlanda breeze-blocks, where the average is sixty to a sanitary pail spilling its filth down the streets and children's playgrounds.

Shrewd political diagnosticians that they are, the Nationalists agree with Smuts that the towns are the focal points of our race crisis, the "new Blood River;" though their use of the bludgeon to contain the disease until they can start dispersing the African "visitors" from the "White areas" combines the brutality of medieval surgery with a Canute-like belief in their ability to reverse elemental forces. Part self-deception, part voter-bemusing, part vain folly, this attitude is only aggravating our crisis. For instead of any attempt to tackle the discrepancies and level up the disparities, the Nationalists apply far stricter and more offensive subordination and control of non-Whites in "European areas," tempering this (as they think) with the specious promise of "a measure of self-government, subject always to overriding White control, in the Bantu national homelands" for a future so remote and a geographical area so inadequate that this mythical vision in no way palliates the very real grievances and growing frustrations of the unpleasant present.

(To be continued)

MY GANDHI

By DR. JOHN HAYNES HOLMES

Price 12/6 including postage

This book is written by one of Mahatma Gandhi's first most intimate friends in America and life long supporter of the great principles for which he stood and laid down his life.

To be had from:

'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal

Things In General

Iqbal Study Group

A public speaking contest in commemoration of Iqbal Day will be held at the A. I. Kajee Memorial Hall, Leopold Street, Durban, on Sunday, April 25 at 2.30 p.m. Mr. Ronald Morric will preside and Miss Elizabeth Sneddon and Advocate I M. Bawa will act as adjudicators.

Wedding

The marriage of Mr. Dharmaraj, son of Mr. and Mrs. H. Kissoon Singh of Umzinto with Miss Manoharie, second daughter of Mr. and Mrs. S. L. Singh of Durban, took place on Sunday, April 15 at the City Hall. The wedding ceremony was performed according to Vedic rites in the presence of a large and representative gathering of Indians with a sprinkling of European friends.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:
9 Adams Arcade,
40 Market Street,
Johannesburg

Cuticura

TALCUM POWDER

After the evening bath, a refreshing all-over dusting with fragrant Cuticura Talcum Powder will ensure sound sleep for a happy and contented baby, free from all chafing and irritation.

ABSORBENT AND COOLING

560

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Persona Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

SUNBEAM

gives a lasting shine!

Housewives realise that cheerful and clean-looking homes make for contented and happy living...and Sunbeam gives a brighter, more lasting shine! With such ease a *little* Sunbeam spreads over a *large* area, quickly giving a lasting shine to floors and furniture.

It is easier to work with, shines brighter, lasts longer!

FOR BRIGHTER FLOORS AND LIGHTER WORK

Always ask for

SUNBEAM POLISH

Shines... and shines... and shines

29 5204-3

On the cut or scratch that may fester

'DETTOL'

THE MODERN ANTISEPTIC

CLEAN • SAFE • GERMICIDAL

DOESN'T PAIN • DOESN'T STAIN

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1097, CAPE TOWN.
46 6091-2

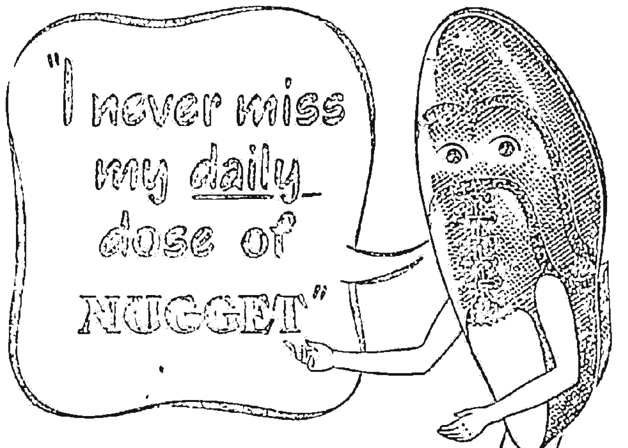

Experience has proved that the regular DAILY dose of Nugget p-r-o-l-o-n-g-s the life of Shoes. So start today—Use NUGGET every day.

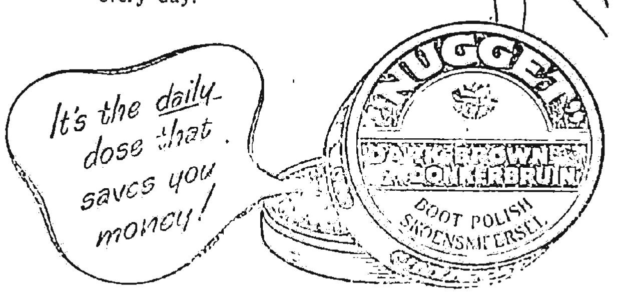

There's a Nugget Shade for every shoe that's made!

AA259

BONES WANTED

We Pay £7 PER TON F.O.R. your Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

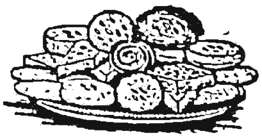

For nearly half a century we are leading in the manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:
KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets
DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. 'KAPITANS."

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General Commission Agents

10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.

Special attention is paid to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760.
JOHANNESBURG.

Phones:— Business 33-0711
Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Phone 53. Telegrams 'SOLANKI.'
P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in the following:

Silks, Drapery, Toilets, Perfumes, Curios, Fashion Goods and Jewellery, Wide Range of Indian, Persian and Chinese Carpets.

Stockists of well-known branded Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service are Paramount.

Luanshya, Northern Rhodesia.

SHINGADIA STORES

(Prop: Premier Silk Bazaar Ltd.)
Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.
Telegrams: "Premsilk" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade, Prints, Khaki, Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn I.
UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,
Plot 43, "C" Road,
Churchgate Reclamation,
Cables "Indorhod." BOMBAY, INDIA.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927

Premier Produce
Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import to the Head-Office.
Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG
Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI
Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

ATTRACTIVE
SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45" Green, White, Pink, Sky, Lemon 4/11 yd.	Coloured Georgettes 45" All Shades 3/11 yd.
Self Check Fancy Voiles with Block Designs 45" 4/11 yd.	Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.
Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.	Embossed Georgettes 45" Basket Design 6/11 yd.
Two Tone and Rainbow Georgettes 45" All Shades 4/11 yd.	Georgette Jari Work Sarees £4-10-0 each
Floral Bembergs 45" Red, Gold, Green and Blue Designs 4/6 yd.	Georgette Sarees Cotton Embroidery £3/15/0 each
Bordered Georgette 45" All Shades 3/11 yd.	Benares and Tinsel Jari Borders Big Range In Stock

BLOUSES
Chinese Embroidered Satin and Georgette Blouses and Latest Skippers 8/11 each.

CHAMPALS!
Plastic Fancy Tops with Heel Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Proprietors:
C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti, Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS
OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
" 63535

P. O. BOX 1327
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

Printed and Published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

પુસ્તક પર મું—અંક ૧૬
તા. ૨૩ એપ્રીલ, ૧૯૫૪.
છુટક નકલ પેની ૬.
દર શુક્રવારે બહાર પડે છે.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

માનવતાના માર્ગમાં વિઘ્નો

(પુ. શ્રી. કેદારનાથજીના 'વિવેક અને સાધના'માંથી)

સોક્રેટીસ, ઇશુખ્રિસ્ત, ગુરૂ તેગ બહાદુર વિગેરે અનેક સંત સજ્જનોને—જેમને સત્ય અને માનવતા ખાતર અતિશય સહન કરવું પડયું તેમને—તેમના સમયમાં તેમના જેવા હજારો માણસો હોત, તેમના જેટલી ઉંચી માનવતા હજારો લોકોમાં હોત તો પોતાની માનવતા જાળવવા માટે પોતાના પ્રાણ ગુમાવવાનો વખત ન આવત અથવા તેમાંના કોઇને બીજાં કશાં અસહ્ય કષ્ટ પણ સહન ન કરવાં પડત. ઘણા માણસો સત્ય અને પ્રામાણિકતાથી વર્તતા હોય તો સાધારણ માણસ સુદ્ધાં સત્ય અને પ્રામાણિકતાથી વર્તી શકે છે. પરંતુ સમાજમાં અસત્ય અને દંભ સર્વત્ર ફેલાયેલાં હોય એવી સ્થિતિમાં કોઇ એકલ દોકલ વ્યક્તિને પણ પોતાનું જીવન સન્માર્ગે રાખવાનું ઘણુંજ મુશ્કેલ પડે છે. સાર્વત્રિક અસત્યાચરણને પરિણામે માણસોનો પરસ્પર પ્રેમ, વિશ્વાસને આદર નાશ પામે છે, જીવન ચલાવવા માટે દરેકને બીજાઓના કરતાં વધારે કપટી અને અસત્યાચરણી થવું પડે છે. અને આવી રીતે સમાજમાં કેવળ દુર્ગુણની વૃદ્ધિ થાય છે. આવી સ્થિતિમાં બધા મળીને માનવતાની વિડંબના ચલાવતા હોય છે અને સારે રસ્તે ચાલવાનું બધાનેજ મુશ્કેલ બને છે. વિવેકી માણસ આ સ્થિતિને અને તેના કારણોને જાણે છે અને તેમાંથી પણ ધીરજથી અને નિષ્ઠાથી માર્ગ કાઢે છે, માણસ માણસ વચ્ચેના સંબંધો નિર્મળ થાય અને તેમાં સહજતા આવે તે માટે તે પોતે સદ્‌ગુણથી વર્તે છે. સદ્‌ગુણથી વર્તવાથી જ સદ્‌ગુણને પોષક વાતાવરણ પેદા થાય છે એની તેને ખબર હોય છે. કોઇના ઉપકાર આપણે ન ફેડી શકતા હોઇએ તો પણ આપણો તેને વિષેનો કેવળ કૃતજ્ઞભાવ પણ તેના, આપણા અને બધાના મનમાં ઉદારતા અને બીજા સદ્‌ભાવાની વૃદ્ધિ કરે છે, પરસ્પરના વિશ્વાસને પોષે છે, અને માનવજાતીપરના વિશ્વાસમાં ઉમેરો કરે છે. પણ કોઇની કૃતઘ્નતા જોઇએ એટલે તેને વિષેનો આપણો વિશ્વાસ નાશ પામે છે એટલું જ નહિ પણ આખી માનવ જાતીપરનો વિશ્વાસ ઓછો થાય છે. આપણા સહેજે થએલા સારા નરસા વર્તનથી આપણે અજાણતાં જગતના સદ્‌ગુણમાં કે દુર્ગુણમાં કેવો ઉમેરો કરીએ છીએ તે વિવેકી માણસ સમજે છે; અને તેથી જીવનમાં સત્ય, પ્રામાણિકતા, કૃતજ્ઞતા, વિગેરે સદ્‌ગુણોને તે મહત્વ આપે છે. તેથી ઉલટું, અસત્ય, કપટ, છેતરપીંડી, દગો, કૃતઘ્નતા વિગેરેથી આપણું કામ પાર પડયું એમ જોઇને કોઇને સંતોષ થાય તો તેણે તે વખતે આવા વર્તનથી આપણે પોતાના ચિત્તમાં તેમજ જગતમાં શાની વૃદ્ધિ કરીએ છીએ તેનો પુરો વિચાર કરવો જોઇએ. આવી રીતે પ્રાપ્ત થએલી વસ્તુ ભૌતિક દ્રષ્ટિથી ગમે તેટલી કીમતી લાગતી હોય તોય તે અશાશ્વત છે અને આપણે પોતાની અને સમાજની માનવતાને ભોગે તે પ્રાપ્ત કરી છે, એ વસ્તુ આપણા હાથમાંથી જતાં રહેતાં વાર નહિ લાગે; પણ તે મેળવવા માટે આપણા હૃદયમાં અને સમાજમાં ઉત્પન્ન કરેલા અને વધારેલા દુર્ગુણોનો નાશ આપણે કરી શકવાના નથી, એ તેણે જાણવું જોઇએ. તેણે વળી વિચાર કરવો જોઇએ કે, આવી જાતના વર્તનથી આપણી કઇ શક્તિ વધે છે? એથી આપણે પોતાને અને સમાજને કયાં લઇ જઇએ છીએ? આમાં આપણે બધા આજ માર્ગે ચાલ્યા કરીશું, પોતાની કાર્યસિદ્ધિ માટે બીજાઓની સાથે દુર્ગુણી થવાની હરીફાઇમાં પડીશું તો છેવટે એનું પરિણામ શું આવશે? બીજાની વાત છોડી દઇએ, પણ આપણી પ્રજાને, આપણા સંતાનોને, આપણે કઇ પરિસ્થિતિમાં લાવીને મુકીએ છીએ? આ દુનીયામાં તેમને માટે કયા પ્રકારનું ક્ષેત્ર આપણે તઇયાર કરીને રાખીએ છીએ? ખરી રીતે પોતાના તરફથી થનારાં કર્મોના વર્તમાન અને ભાવી પરિણામોનો માણસ જો સૂક્ષ્મ અને દીર્ઘદ્રષ્ટિથી વિચાર કરે તો પોતાના વર્તનનાં પરિણામોનું ભીષણ ચિત્ર તેની નજર સામે ઉભું રહેશે. માનવતાની પોતાના તરફથી થતી વિડંબના તેના ધ્યાનમાં આવશે ખોટા માર્ગમાંથી બહાર નિકળવાનો તે પ્રયત્ન કરશે. તેના મનમાં સદાચાર વિષે શ્રદ્ધા પેદા થશે. અને તે દ્રઢ નિશ્ચયી હશે. તો પોતાના અને બીજાના કલ્યાણ માટે પોતાનામાં પેદા થએલી શ્રદ્ધાપર મક્કમ રહીને કાયમનો સદાચારી બનશે.

*

ઇશ્વરનો નૈતિક કાયદો કહે છે કે પ્રજા કે દેશના સબળ માણસોએ નિર્બળ અને પીડીત લોકોનું રક્ષણ કરવાનો પોતાનો ધર્મ સમજવો જોઇએ.

—o—

સબળા માણસો જો સેવા કાર્યની જવાબદારી સમજતા હોય તો ધનસંચય કરવાને તેઓ પાપ ગણે અને તેથી ધનની વહેંચણીમાં અસમાનતા ન હોય અને તેથી દુષ્કાળ કે ભુખમરો ન હોય.

—o—

જે માણસ સ્વાર્થી અને બીજાના સુખને વિષે બેપરવા હોય છે તે પશુ કરતાં પણ બેદ છે. જેટલા પ્રમાણમાં તે પોતાના માનવબંધુઓની સેવા કરે છે તેટલા પ્રમાણમાંજ તે ચઢે છે.

અંગ્રેજીપરથી — ગાંધીજી.

*

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૨૩ એપ્રીલ, ૧૯૫૪.

હાઈડ્રોજન બોમ્બ એ ઈશ્વરની કૃતિ

જમણાના ઇતિહાસમાં ખ્રિસ્તિ આલમને એટલો બધો ગભરાટ લાગી ગયેલો જાણવામાં આવ્યો નથી જેટલો તેની સામે આવી પડેલા હાઈડ્રોજન બોમ્બથી લાગેલો છે. ઈસ્ટર ના તહેવારમાં ખ્રીસ્તી ચર્ચોએ કાઢેલા ઉદ્દગારોપરથી આ વસ્તુ જોઇ શકાઇ છે. પોપ તથા કેન્ટરબરીના અને યોર્કના આર્ચ બીશપોએ કહેલાં વચનો હૃદયસ્પર્શી છે. કેન્ટરબરીના આર્ચ બીશપ ડૉ. જ્યોફ્રે ફીશરે પોતાના કથીડ્રલમાં પ્રવચન કરતાં કહેલું જણાવાય છે કે ચર્ચ અને ખ્રીસ્તી ધર્મીઓની સૌથી પ્રથમ ફરજ મનુષ્ય માત્રને એ હાકલ કરવાની છે કે, જો તેઓ પશ્ચાત્તાપ નહિ કરે, પોતાના વિચારો નાહે બદલે અને સમજુતીપર નહિ આવે તો ચર્ચ અને ખ્રીસ્તીઓ—સારા નરસા સૌ–નો સમાનપણે નાશ થશે.

યોર્કના આર્ચબીશપ ડૉ. સીરીલ ગારબેટે કહેલું જણાવાય છે કે હાઇડ્રોજન બોમ્બ એ લોભ, દ્વેશ અને ભયના પાપોનું પરિણામ છે. એ બોમ્બનો ઉપયોગ જો યુદ્ધમાં કરવામાં આવશે તો તે પૃથ્વીને વેરાન કરી નાખશે અને સુખ અને હાસ્યનો નાશ થશે. આર્ચબીશપે કહ્યું કે, "તેની ભયંકર જવાબદારી આપણે છુપાવવી એ ઘણીજ ભૂલ ગણાશે. માનવીના પ્રયત્નો અને સિદ્ધિઓના આ ભયંકર અંતમાંથી લોખંડી પડદાની બન્ને બાજુએ સઘળાં રાષ્ટ્રોને બચાવવાનો આપણે સૌએ સંગઠીત ઠરાવ કરવો જોઇએ."

સૌથી વધારે હૃદયસ્પર્શી ઉદ્દગારો પોપના હતા જે તેમણે બે લાખની મેદની સમક્ષ કાઢ્યા હતા. તેમણે કહ્યું: "પ્રજાઓપર રાજ્ય કરનારાઓ એ વસ્તુ ક્યારે સમજતા થશે કે અરસપરસ ત્રાસ પ્રવર્તનનો વિઘાતક સંબંધ રાખવાથી શાંતી સ્થાપી શકાવાની નથી. પરંતુ સાર્વજનિક પ્રેમ અને ન્યાયના ખ્રીસ્તી સિદ્ધાંતોનો ઉપદેશ કરવાથી નહિ પરંતુ તેનો છુટથી અમલ કરવાથીજ તે સ્થાપી શકાશે."

પરંતુ જ્યારે આપણે ઘર આંગણે જ ચાલી રહેલી વસ્તુઓ નિહાળીએ છીએ ત્યારે આ સંદેશાઓની, જેઓને સીધી રીતે સંબંધ રહેલો છે, તેઓને અસર થશે કે કેમ એ વિષે અમને શંકા રહે છે. ખુદ આપણાજ વડા પ્રધાન ડૉ. મલાન સઘળા કાળા લોકોને જંગલી નાસ્તિક કહેવાનો અને સઘળા ગોરા લોકોને ઇશ્વરના માનીતા લોકો કહેવાનો ગર્વ અને ધૃષ્ટતા દાખવી રહ્યા છે. તેઓને થોડીજ ખબર છે કે ઇશ્વરનો વાસ કંગાલમાં કંગાલ લોકોમાંજ છે. અતિ સ્વાર્થ અને અતિ લોભની, આપણા આજ દેશમાં, જ્યાં સત્તાનો મદ ધરાવતા લોકો મૂક માનવજાતીને કચડાયેલી અને ગુલામીમાં રાખનારા ઇશ્વરને નામે કાયદા ઘડી રહ્યા છે, ત્યાં શી અછત છે કે તેને માટે રશીયા અને અમેરીકાનો દોષ કાઢવાની જરૂર પડે? ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટ અને સઘળા એપાર્ટહેડના અને ખાસ કરી આફ્રીકનોને અને સામાન્ય રીતે સઘળા બીન-ગોરાઓને લાગુ પડનારા કાયદાઓનો બીજો શો અર્થ છે? એવી આપખુદી ઇશ્વર લાંબો વખત સહન નહિ જ કરે. હાઇડ્રોજન બોમ્બની શોધ એ માનવ કૃતિ છે એમ માની લેવું ભૂલભરેલું છે. એ ઇશ્વરની કૃતિ છે અને માનવીને તેના ભયંકર ભાવિની ગંભીર ચેતવણી આપનારી છે. માનવીને આગ સાથે નહિ રમવાની અને નમ્ર બની ઇશ્વરનો ડર રાખવાની એ ચેતવણી આપી રહી છે. કારણ સૃષ્ટિનો સરજનહાર અને વિનાશ કરનાર ઇશ્વર એકજ છે, માનવીના પાપનો કટોરો હવે છલોછલ ભરાઇ ગયો છે. જો તે પોતાની ઘોર નિદ્રામાંથી જલદી જાગ્રત નહિ થાય અને પોતાની રીતો બદલશે નહિ તો અવશ્ય તેનો નાશ થશે જ.

પ્રાર્થના જાતે સારી વસ્તુ છે. પરંતુ એકલી પ્રાર્થના કામ કરતી નથી. તેની સાથે પુરૂષાર્થ પણ હોવો જોઇએ. એક તરફથી ઇશ્વરને પ્રાર્થના કરવી અને બીજી તરફથી જાલીમને તાબે થવું એથી માનવી ઉગરી શકવાનો નથી. જાલીમને નમવાની તે સાફ ના પાડશે અને ઇશ્વરને સંપુર્ણપણે શરણ થશે તો ઇશ્વર જરૂર તેની મદદે આવશે. પ્રજાઓપર રાજ્ય કરનારાઓ જો અન્યાયો ગુજારતા હોય તો તેઓને ગાદીપરથી ઉતારી પાડવામાં આવવા જોઇએ—બળજબરીથી નહિ પરંતુ અહીંસાત્મક અસહકારથી. પરંતુ આપણે તો અર્થ લાભમાં એટલા રચ્યાપચ્યા છીએ કે પાપ કર્મ કરનાર, ઇશ્વરના નૈતિક કાયદાનો ભંગ કરી રહ્યો છે, એ જાણવા છતાં પણ તેની સાથે અસહકાર કરી શકતા નથી. આપણે ઇશ્વરના કાયદાને અનુસરવા કરતાં પાપ કર્મ કરનારના કાયદાને અનુસરવા તઇયાર છીએ. તો પછી ઇશ્વરની દયાને માટે પ્રાર્થના કરવાનો શો અર્થ? આપણે જ્યાં સુધી ઇશ્વરમાં સક્રીય શ્રદ્ધા નહિ રાખીએ ત્યાં સુધી તે આપણને સહાય નહિ થાય.

નોંધ અને સમાચાર

પશ્ચિમ સુધારો

મેરીટઝબર્ગના સેન્ટ પીટર્સ ચર્ચના ડીન રેવરન્ડ પી. ડબલ્યુ. આર. રસલે 'નાટાલ વીટનેસ'ને ઇસ્ટરના તહેવાર પ્રસંગનો સંદેશો આપ્યો હતો તે ખ્રીસ્તી ધર્મીઓનેજ નહિ પરંતુ સઘળા ધર્મીઓને સમાનપણે લાગુ પડે છે. રેવરન્ડ રસલે કહ્યું કે, આપણે પશ્ચિમનો ખ્રીસ્તી સુધારો ટકાવી રાખવાની એટલી ધગશ રાખવાનો દાવો કરીએ છીએ તો જે સિદ્ધાંપર એ ધર્મ રચાયેલો છે તેનું આપણે બરોબર પાલન કરવું જોઇએ. એ વખત આવેલો છે જ્યારે આપણે અંતરખોજ કરવી જોઇએ અને આપણી જાતને પુછવું જોઇએ કે જે સુધારો ટકાવી રાખવાનો આપણે દાવો કરીએ છીએ તેને આપણે લાયક છીએ કે કેમ. તેમ કરીશું તો આપણે સત્યનિષ્ઠ ઠરીશું અને લોકોમાં વધારે પ્રમાણમાં શાંતી અને સમજુતી સ્થાપી શકાશે. તેમણે વધુમાં કહ્યું કે મા બાપોએ ખાસ કરી પોતાના છોકરાંઓને દાખલો બેસાડવો જોઇએ. છોકરાંઓને ધાર્મીક શાળાઓમાં મોકલવાનો કશો અર્થ નથી જો મા બાપો પોતે ખ્રીસ્તી ધર્મના મુળ સિદ્ધાંતોનું પાલન નહિ કરતા હોય.

એપાર્ટહેડ નરી રાજકીય દગાબાજી

જોહાનીસબર્ગના જાણીતાં અર્થશાસ્ત્રી અને પાર્લામેન્ટના સભ્ય મીસીસ હેલન સુઝમેને ગયે અઠવાડીયે ડરબનના સીટી હોલમાં યુનાઇટેડ પાર્ટીની ચુંટણીની સભામાં ભાષણ કરતાં કહ્યું હતું કે નેશનલીસ્ટો આજે એપાર્ટહેડની જે વાતો કરે છે તે નરી રાજકીય દગાબાજી છે. આફ્રીકનો આજે આપણા આર્થીક તંત્રનું મુખ્ય અંગ છે. દેશની ૮૨ ટકા મજુરી તેઓ પુરી પાડી રહ્યા છે. એ મજુર બળને ખેંચી લેવામાં આવે તો યુરોપીયનો ભુખે મરતા થઇ જાય. સાઉથ સંસ્થા અને ડચ રીફોર્મ્ડ ચર્ચ સંપુર્ણ એપાર્ટહેડમાં માને છે અને તેનાં આર્થીક પરિણામો શું આવે તે જાણે છે અને તે સ્વિકારવા તઇયાર છે. નેશનલીસ્ટો એપાર્ટહેડની વાતો કરે છે પરંતુ તેઓ જાણે છે કે તેવાં પગલાંનો ખરો અર્થ શું થાય. એ જો તેઓ ખરેખરૂં કહે તો તેઓ પાર્લામેન્ટમાં ઘણી બેઠકો જીતી નહિ શકે. યુનાઇટેડ પાર્ટી અને નેશનલીસ્ટ પાર્ટી વચ્ચેનો તફાવત આજ વસ્તુમાં રહેલો છે. યુનાઇટેડ પાર્ટીની નીતી બીન ગોરો આપણા આર્થીક તંત્રનું એક અગત્યનું અંગ છે એ નિર્વીવાદ વાતનો સ્વિકાર કરે છે અને તેનું તાર્કીક પરિણામ એ છે કે તેને સારાં ઘરો, જવા આવવાને વાહનોની તેમજ અન્ય સગવડો અપાવી જોઇએ. આફ્રીકન ની સાથે સહકાર કરવો એ તેનો વિરોધ કરવા અને તેના પર દમન ચલાવવા કરતાં વધારે સારૂં છે. દક્ષિણ આફ્રીકાને માટે આર્થીક એકીકરણ એ જીવન મરણનો સવાલ છે. એપાર્ટહેડ એ તદ્દન ખોટી નીતી છે. બીજી અનેક બાબતોની જેમ આ બાબતમાં પણ નેશનલીસ્ટો ભુતકાળની ભૂલોપર ચણતર કરી રહ્યા છે.

ડૉ. ડોંગીસનો હીંદીઓના લગ્નનો કાયદો

ડૉ. ડોંગીસનો હીંદીઓના લગ્નનો કાયદો, જેની રૂએ, ફેબ્રુઆરી તા. ૧૦ મી પછી દક્ષિણ આફ્રીકામાં વસતા જે હીંદીઓ યુનીયનની બહાર પરણેલા હશે તેમની પત્નીઓને યુનીયનમાં દાખલ કરવાની મનાઇ કરવામાં આવી છે, એ બાબતમાં કેટલાક હીંદીઓની પત્નીઓને માટે અમુક કારણે યુનીયનમાં દાખલ થવાની છુટ માગવામાં આવી હતી તેનો મુલકી પ્રધાને હવે નિર્ણય કર્યો છે અને જે હીંદીઓના ફેબ્રુઆરી તા. ૧૦ પહેલાં લગ્ન થયાં હતાં તેવાઓની યુનીયનમાં તે તારીખ બાદ આવેલી પત્નીઓને યુનીયનમાં વસવાટ કરવાની છુટ આપવામાં આવી છે અને જે હીંદીઓએ ફેબ્રુઆરી તા. ૧૦ બાદ લગ્નો કર્યાં છે તેવાઓએ કાયદાનો જાણી કરી ભંગ કરેલો છે એવું ઠરાવી તેઓની અરજીએ ડૉ. ડોંગીસે નામંજુર કરેલી છે. તેવા હીંદીઓની પત્નીઓએ પાછા હીંદ ચાલી જવું પડશે. આ કાયદો જાતેજ કેટલો અન્યાયી અને જોહુકમીભરેલો છે એ સાધારણ માણસથી પણ સમજી શકાય તેવું છે. ખ્રીસ્તી ધર્મના સિદ્ધાંતોની સાથે તેનો શી રીતે મેળ બેસી શકે એ અમારા સમજવામાં આવતું નથી.

વર્ણભેદના કારણે કોમનવેલ્થ પાર્લામેન્ટરી એસોસીએશન યુનીયનમાં નહિ મળે

કેપટાઉનથી એક સંદેશો જણાવે છે કે કોમનવેલ્થ પાર્લામેન્ટરી એસોસીએશનની કોન્ફરન્સ, જે ખરી રીતે આ સાલ યુનીયનમાં મળવી જોઇતી હતી, તે આ દેશના વર્ણભેદના કારણે યુનીયનમાં નહિ મળતાં કેનીયામાં મળશે. આવતા ઓગસ્ટમાં તે નયરોબીમાં મળશે.

યુનીયન એ કોમનવેલ્થનું આફ્રીકામાં સૌથી જુનું અને મોટું રાજ્ય છે. અને આગલી કોન્ફરન્સો જો કે ડોમીનીયનો, કેનેડા અને ન્યુઝીલેન્ડની રાજધાનીઓમાં મળી હતી છતાં દક્ષિણ આફ્રીકાથી તેની પરોણાગત કરવાનો લાભ લઇ શકાયો નથી. તેનું મુખ્ય કારણ એ માનવામાં આવે છે કે કોન્ફરન્સના ડેલીગેટોમાં કેટલાક બીન-ગોરાઓ છે. આથી દક્ષિણ આફ્રીકા બીજા સેન્ટ્રલ અને ઇસ્ટ આફ્રીકાના દેશોની સાથે યજમાન તરીકે જોડાયું છે. પ્રીટોરીયાથી સાપાનો સંદેશો જણાવે છે કે કોન્ફરન્સ બાદ સપટેમ્બરમાં જુદા જુદા દેશોના ૬૫ ડેલીગેશનો કોમનવેલ્થ પાર્લામેન્ટરી એસોસીએશનની દક્ષિણ આફ્રીકાની શાખાના આમંત્રણથી યુનીયનની મુલાકાતે આવશે. તેઓમાં બ્રીટન, કેનેડા, ઓસ્ટ્રેલીયા, ન્યુઝીલેન્ડ, યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ, કેનીયા અને રોડેસીયાના પ્રધાનો અને સભ્યોનો સમાવેશ થશે. હીંદના ડેલીગેશનનું તેમાં નામ નથી.

પ્રીટોરીયામાં હિંદી ભાડુતોની એસોસીએશન

પ્રીટોરીયામાં હીંદીઓને ઘરોની સગવડ પુરી પાડવાને પ્રીટોરીયા એન્ડ ડીસ્ટ્રીકટ ઇન્ડિઅન ટેનન્ટસ એસોસીએશન નામની સંસ્થા સ્થપાઇ છે. તેના બંધારણમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે એસોસીએશન ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ સ્વિકારશે નહિ.

ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ નાબુદ કરવાની માગણી

નાટાલની લીબરલ પાર્ટીના સેક્રેટરી મી. પીટર બ્રાઉને 'નાટાલ વીટનેસ'ને એક મુલાકાતમાં કહ્યું હતું કે દક્ષિણ આફ્રીકામાં ઘરોની ભયંકર તંગી હજુ વધારે ભયંકર થતી અટકાવવી હોય તો ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ સદંતર નાબુદ કરવામાં આવવો જોઇએ. આજે યુનીયનમાં ૨૫૭,૦૦૦ જેટલાં ઘરોની તંગી છે. તેમ છતાં એ કાયદાની રૂએ લાખો લોકો જેઓ જેવાં તેવાં ઘરો બનાવીને વસી રહ્યાં છે તેઓને નવાં ઘરો બાંધવા પડે એવા લત્તાઓમાં ખસેડવાનું સુચવવામાં આવ્યું છે. 'ઘરોની આ તંગીમાં વધારે ભાગના બીન-ગોરાઓ સંડોવાયેલા છે અને લીબરલ પાર્ટીએ કરેલી તપાસપરથી માલુમ પડયું છે કે ૧૯૫૧ની સાલમાં સોળ મોટાં શહેરોમાં આફ્રીકનોને ૧,૬૭,૩૨૮ ઘરોની જરૂર હતી.

એવું ચડસટવામાં આવ્યું છે કે દસ વરસમાં ૧,૮૫,૮૧૩ ઘરોની તંગી થશે.

૧૬૦,૦૦૦ હયાત ઘરોમાંથી ૮૫,૦૦૦ આફ્રીકનોનાજ છે. પરંતુ તેમાંના ઘણા ખરાં ભાંગ્યાં તુટયાં છે અને ગીચોગીચ છે અને આ લોકોને માટે વધારાના ૫૦થી ૬૦ હજાર ઘરોની જરૂર છે.

વધારામાં ૧૫૦,૦૦૦ જેટલા કલર્ડ લોકોને ૩૦,૦૦૦ જેટલાં ઘરોની જરૂર છે. એશીયાટીકો અને યુરોપીયનોમાં તંગી પ્રમાણમાં એટલી ગંભાર નથી.

આ અંદાજમાં વસતીમાં થઇ રહેલા ઝડપી વધારાનો સમાવેશ થતો નથી.

મી બ્રાઉને કહ્યું કે કાયદો જો કે એમ વર્ણભેદ પાડનારો નથી પરંતુ આજે જે જુદા જુદા વાડાઓ પાડવામાં આવેલા છે તેપરથી સ્પષ્ટ જણાય છે કે તે અમલમાં મુકવામાં આવશે તો તેની અસર વર્ણભેદ પાડનારી થશે અને સૌથી વધારે સંકટ બીન-ગોરાઓપર આવી પડશે.

દાખલા તરીકે ૧૯૫૨ના સપટેમ્બરમાં કાયદાની રૂએ ડરબનની મ્યુનીસીપાલીટીએ કરેલી દરખાસ્ત મુજબ ૩૧૯૬ યુરોપીયનો, ૬૨,૯૦૦ હીંદીઓ, ૮૨,૫૦૦ આફ્રીકનો અને ૬૫૨૩ કલર્ડો ઘરો વિનાના થઇ પડત, તેની કુલ સંખ્યા ૧,૫૫,૧૯૯ની થાત, જેમાં બે ટકા યુરોપીયનોનો અને ૯૮ ટકા બીન-ગોરાઓનો સમાવેશ થાત.

આ દરખાસ્તો મુજબ હીંદીઓએ યુરોપીયનોને પા. ૯૪,૩૫,૮૨૫ની કીમતની પ્રોપર્ટીઓ સરેન્ડર કરવી પડત જે શહેરમાં તેઓ તરફથી ધરાવાઇ રહેલી પ્રોપર્ટીઓનો પોણો ભાગ થયો. યુરોપીયનોને સરેન્ડર કરવાની પ્રોપર્ટીઓની કીમત પા. ૮,૯૯,૭૬૦ની કીંમતની થતી હતી જે શહેરમાં તેઓ તરફથી ધરાવાતી પ્રોપર્ટીઓનો ૧/૬૪મો ભાગ થયો.

કાયદો ધાર્મીક સ્થળો સાથેના લોકોના સંબંધ અને લાગણીઓની બીલકુલ અવગણના કરનારો છે.

તેનો અમલ આજની ઘરોની ભયંકર તંગીમાં કેવળ ઉમેરો કરનારો થઇ પડશે. તેનો તાદ્રશ્ય દાખલો જોહાનીસબર્ગની વેસ્ટર્ન એરીયાઝ રીમુવલ સ્કીમ છે, જેની રૂએ ઓછામાં ઓછા ૫૭૦૦૦ આફ્રીકનો ઘર વિના ના થઇ પડશે.

વિવિધ ખબરો

જાતીભેદના ઉકેલ માટે એપાર્ટહેડની નીતીજ સારી છે

"ન્યુઝ અને વર્લ્ડ રીપોર્ટ" નામના એક અમેરીકન અઠવાડીક પત્રને મુલાકાતમાં ડૉ. મલાને જણાવ્યું હતું કે "લોકશાસન ઘણી સારી વસ્તુ છે પરંતુ તેને માટે પ્રજાને કેળવવી જોઈએ. ગોલ્ડ કોસ્ટમાં લગભગ ૯૦ ટકા મતદારો અભણ છે. તેઓ લખી વાંચી શકતા નથી. એવા લોકોને જો લોકશાસન અપાય તો તેનું પરીણામ જંગલીપણું અને અવ્યવસ્થા આવે. અને જ્યાં અવ્યવસ્થા હોય ત્યાં આપખુદ સત્તા આવે. આફ્રીકામાંની વધુ ભાગની અશાંતી ગોલ્ડ કોસ્ટના નેટીવોને બ્રીટને આપેલી સ્વતંત્રતાને લીધે છે. આફ્રીકોની કાળી પ્રજા ઉશ્કેરાયલી છે અને તેથી ગોરી પ્રજા ભયમાં છે. આ બાબતમાં કોઇ પણ જાતનાં પગલાં લેવાં જોઇએ અને તે યુરોપી પ્રજાઓએ ભેગી થઇ એક ખાસ નીતી અખત્યાર કરવાથી થઇ શકે. આથી ગોરી પ્રજાને, નેટીવોને તેમજ અમેરીકાને લાભ થાય.

ઇંગ્લંડ, ફ્રાંસ, બેલ્જીયમ, પોર્ટુગલ અને દક્ષિણ આફ્રીકા વચ્ચે "આફ્રીકન ચાર્ટર" ઘડી કાઢવાની જરૂર છે. આમાં પહેલા તો આફ્રીકાના નેટીવોનું એશીયાટીક, અને ખાસ કરીને હીંદી વસાહત, સામે રક્ષણ થવું જોઇએ. હીંદના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂને તેમની વધારાની વસ્તી ઠાલવવા આફ્રીકા જોઇએ છે. હીંદમાં ૩૫ કરોડની વસ્તી છે અને બધા લોકો ગીચો–ગીચ રહેલા છે. આથી શ્રી નેહરૂએ તેમને માટે જગ્યા કરવી જોઇએ. આ બાબતમાં તેમને આફ્રીકા યોગ્ય માલમ પડે છે.

સામ્યવાદ સામે પણ આફ્રીકાનું રક્ષણ થવું જોઇએ. યુનીયનમાં કાળી પ્રજા મોટા પ્રમાણમાં હોવાથી અને વધુ ભાગના કાળા લોકો અભણ હોવાથી દક્ષિણ આફ્રીકામાં સામ્યવાદનો ભય વધારે છે.

એપાર્ટહેડ વીશે ડૉ. મલાને કહ્યું કે જ્યાં જુદા જુદા રીવાજો વાળી પ્રજાઓ હોય ત્યાં ત્રણ પરીણામ આવી શકે. (૧) ગમે તે એક વીભાગ નાબુદ થાય (૨) મીશ્ર રીવાજો વાળી મીશ્ર પ્રજા ઉત્પન્ન થાય આફ્રીકામાં કાળી પ્રજા વધુમતીમાં હોવાથી ગોરી પ્રજાનો નાશ થાય. તેથી અમે ભેદ પાડવાની ત્રીજી રીત લીધી છે. આથી ગોરી નેતાગીરી કાયમ રહે અને આફ્રીકાના પછાત વર્ગને તેની જરૂર છે. આથી કાળી પ્રજાને તેમનો મત દર્શાવવાની તક મળે છે.

દક્ષિણ આફ્રીકા અને બ્રીટન વચ્ચેના સંબંધ વીશે ડૉ. મલાને કહ્યું કે દક્ષિણ આફ્રીકા સર્વ રીતે સ્વતંત્ર છે અને જો રીપબ્લીક થવા ધારે તો થઇ શકે. દક્ષિણ આફ્રીકા રીપબ્લીક થાય તો તેણે કોમનવેલ્થમાંથી નીકળી જવાની જરૂર નથી. આનો નિર્ણય દક્ષિણ આફ્રીકાના હિતમાં થશે.

જાતીભેદનો સામનો કરવા બ્રીટનમાં નવી સંસ્થા

કોલોનીયલ લોકોની સ્વતંત્રતા માટેના હકકો, જાતીભેદ નાબુદ કરવા અને બધાને સમાન હકકો આપવા માટે બ્રીટનમાં "મુવમેન્ટ ફોર કલોનીયલ ફ્રીડમ" નામની સંસ્થા ઉભી કરવામાં આવી છે.

મજુર પક્ષના પાર્લામેન્ટના સભ્ય અને આ સંસ્થાના એકટીંગ ચેરમેન, મી. બ્રોકવેએ જણાવ્યું કે "અમારૂં કાર્ય ગુલામગીરી નાબુદ કરવાના કાર્ય જેટલું અગત્યનું છે."

શાહીવાદ વિરૂદ્ધ પ્રજાકીય કોંગ્રેસનું બ્રીટીશ કેન્દ્ર "ધી કાઉન્સીલ ફોર ધી ડીફેન્સ ઓફ સીરેટસી ખામા એન્ડ ધી પ્રોટેકટોરેટ્સ" અને બ્રીટીશ ગીયાનાના એસોસીએશને ભેગા મળી આ નવી સંસ્થા બનાવી છે.

આ નવી સંસ્થાનો એક હેતુ ડૉ. મલાનની પ્રોટેકટોરેટોને દક્ષીણ આફ્રીકા સાથે જોડી દેવાની ચળવળનો સામનો કરવાનો છે.

જોઇએ છે

શિક્ષક અગર શિક્ષિકા

અમારે ગુજરાતી શિક્ષણ આપી શકે તેવા એક સંસ્કારી શિક્ષક અગર શિક્ષિકાની જરૂર છે.

ઉમેદવારે નીચે મુજબનાં શિરનામે તા. ૩૧–૫–૫૪ સુધીમાં અરજી કરવી અને નીચે પ્રમાણે વીગત જણાવવી:

૧ અભ્યાસ કયાં સુધીનો છે.

૨ શિક્ષક અગર શિક્ષિકા તરીકેનો અનુભવ.

ઉંમર.

૪ જોઈતો માસિક પગાર.

રહેવાની સગવડ સ્કુલ તરફથી પુરી પાડવામાં આવશે.

સેક્રેટરી,

ધી મેરીટ્સબર્ગ ગુજરાતી સ્કુલ, ૧૨ બેયર્સ સ્ટ્રીટ, મેરીટ્સબર્ગ (કેપ).

ભારતનો પત્ર

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી)

મુંબઇ તા. ૧૦–૪–૫૪.

ભારતમાં હજી ફ્રેન્ચ કબજા નીચે રહેલા પ્રદેશને આઝાદ કરવા માટેનો જંગ શરૂ થઇ ગયો છે. આ ફ્રેન્ચ વસાહતોને લોકમત લેવાની વિધિ કર્યા વિનાજ તરતજ ભારત સાથે જોડી દેવાની ફ્રેન્ચ હીંદમાં સત્તા પરના સમાજવાદી પક્ષે માગણી કરી હતી અને એ માગણીનો સ્વીકાર કરાવવા તેણે અહીંસક લડત શરૂ કરી છે. લડતની શરૂઆતમાંજ ૨૪ હજાર ની કુલ વસતિ સાથેનાં ૧૯ ગામો કબજે કર્યા હતા. બીજા પચીસ ગામો ની પ્રજાએ જાતેજ પોલીસ ચોકી પર હુમલો લઇ જઇને પોતાની જાતને સ્વતંત્ર જાહેર કરી છે. તમામ પોલીસો શરણે આવ્યા હતા અને હથિયારો સોંપી દઇને જાતે સ્વાતંત્ર્ય જંગમાં જોડાયા હતા.

ફ્રેન્ચોએ આ પ્રદેશ ૧૮૧૪માં બ્રીટન પાસેથી મેળવ્યો હતો. ફ્રેન્ચ હીંદનું પાટનગર પોંડીચરી છે. તેનો કુલ વિસ્તાર ૧૧૫ ચોરસ માઇલનો અને વસતિ બે લાખની છે. આ વીસ્તાર આઠ ભાગોમાં વહેંચાયેલો છે અને એક બીજાની સાથે સળંગ નથી પણ ભારત પ્રદેશની વચ્ચે છુટા છુટા ટુકડા જેવો છે. દરિયા કિનારે આવેલા ૧૨ ગ્રામ-જુથો છે. ફ્રેન્ચ હીંદને આઝાદ કરવા માટે ભારતની આઝાદી પછીની આ બીજી લડત છે.

પહેલી લડત નિષ્ફળ જવાનું મુખ્ય કારણ એ હતું કે એ વખતે ફ્રેન્ચ હીંદ સમાજવાદી પક્ષ ભારત સાથે જોડાણની વિરૂદ્ધમાં હતો. આ પક્ષ ફ્રેન્ચ હીંદની સરકારી કાઉન્સીલમાં તેમજ તમામ સુધરાઇઓમાં બહુમતિ માં છે અને હતો. તેનામાં લોકોને ખુબજ વિશ્વાસ હતો. પરંતુ હવે પરિસ્થિતિ બદલાઇ છે. સમાજવાદી પક્ષેજ ભારત સાથે જોડાવા માટે શ્રી ગુબર્ટ અને શ્રી મુથુકુમારપ્પાની આગે વાની હેઠળ લડત શરૂ કરી છે. ફ્રેન્ચ હીંદની સોળમાંથી ચૌદ સુધરાઇના તમામ સભ્યો અને મેયરોએ લોકમત વિનાજ આ વસાહતોને ભારત સાથે જોડી દેવાની માગણી કરી છે. એટલે હવે આ પ્રદેશ સોંપવા માટે ફ્રેન્ચો પાસે કાંઇ બહાનું રહેતું નથી. છતાં ફ્રેન્ચો કહે છે કે, ફ્રાંસના બંધારણ પ્રમાણે આ પ્રદેશમાં લોકમત લીધા વિના તે સોંપી શકાય એમ નથી. પરંતુ આ સમય પસાર કરવા માટેની તેમની ચાલબાજી છે. ફ્રાંસે ૧૯૪૮માં ભારત સાથે આ વીસ્તારમાં લોકમત લેવા માટે કરારો કર્યા હતા. પરંતુ એ પછી ત્યાં એવી ગુંડાગીરી ચલાવી હતી કે, ત્યાં મુકત રીતે લોકમત લઇ જ શકાય નહિ.

આ ફ્રેન્ચ વસાહતો અને દીવ, દમણ અને ગોવાની પોર્ટુગીઝ વસાહતો એ દાણ ચોરીના મોટાં ધામો હતાં. ત્યાં કોઇ ખાસ ઉદ્યોગ ધંધા નથી. લોકોની આબાદી દાણચોરી પરજ રહેલી છે ત્યાંથી આજ સુધી માં છુપી રીતે કરોડો રૂ.નો માલ ભારત માં ઘુસી ગયો હશે. છેલ્લા કેટલાક માસના દરમિયાન ભારત સરકારે સરહદો પર કડક જાપ્તો મુકી દીધો છે. તેને પરિણામે આ વસાહતોમાં આર્થીક મુસ્કેલી ઉભી થઇ છે.

એક ફ્રેંચ સુધરાઇના મેયર અને બે હીંદીઓની ફ્રેંચ પોલીસે હીંદની હદમાં દાખલ થઇને ધરપકડ કર્યા પછી ભારત સરકારે આ અંગે ફ્રેંચ સરકાર પાસે સખત વિરોધ નોંધાવીને પકડેલા માણસોને છોડી મુકવાની માગણી કરી હતી એટલુંજ નહિ પણ ફ્રેંચ વસાહતોની આસપાસ સખત પોલીસ પહેરો ગોઠવી દીધો હતો અને હીંદી પોલીસને એવી સખત સુચના આપી હતી કે, ફ્રેંચ પોલીસને કોઇ પણ સંજોગોમાં ભારતની હદમાં દાખલ થવા ન દેવા અને તેઓ દાખલ થવા નો પ્રયાસ કરે તો તેમને મારીને હાંકી કાઢવા. પાછળથી પકડેલા બંને હીંદી ઓને છોડી મુકવામાં આવ્યા હતા.

આ હુકમથી ફ્રેંચ હીંદમાં આઝાદી જંગ શરૂ કરનારાઓને ઘણો ફાયદો થઇ ગયો. પોંડીચરીની આસપાસના કેટલાક પ્રદેશ સિવાય ફ્રેંચોના બીજા બધા ગામો ફરતી ભારતની હદ છે. આ બધી સરહદો પર હીંદી પોલીસ ગોઠવાઇ ગઇ. એટલે પોંડીચરીમાંની ફ્રેંચ પોલીસ કે લશ્કર તેના આ છુટા છવાયા ગામોમાં જઇજ ન શકે. જવા ની કોશીશ કરે તો ભારતની પોલીસ સાથે લડવું પડે.

ફ્રેન્ચ હીંદનો મુક્તિ જંગ ૩૧મી માર્ચે શરૂ થયો. ફ્રેંચ હીંદ સમાજ વાદી પક્ષના નેતા શ્રી ગુબર્ટે પોતાનું વડું મથક સરહદ નજીક સ્થાપ્યું હતું. શ્રી ગુબર્ટની મુક્તિ ફોજે પહેલાજ દીવસે નેતુપકમ વિસ્તારનાં બાર ગામો નો કબજો લીધો હતો. ત્યાં રહેલા પોલીસોએ સ્વેચ્છાએ પોતાના હથિ-યારો મુક્તિ ફોજને સોંપી દીધા હતા અને તેઓ પણ મુક્તિ ફોજને વધાવી લીધી હતી. આ વિસ્તારને ફરી કબજે લેવા પોંડીચરીથી લોરીઓ ભરીને ફ્રેંચ પોલીસ અને લશ્કરને મોકલવામાં આવ્યું હતું. પરંતુ વચ્ચે આવતી હીંદી સરહદ પાસે હીંદી પોલીસે તેમને અટકાવ્યા હતા અને પાછા ચાલ્યા જવાની ફરજ પાડી હતી.

ભારતની સરકારે એક જાહેરાત દ્વારા ફ્રેંચ કે પોર્ટુગીઝ પોલીસને ભારતની હદમાં દાખલ થવાની મનાઇ ફરમાવતાં જણાવ્યું છે કે, જો ફ્રેંચ કે પોર્ટુગીઝ સત્તાધીશો તેમના સશસ્ત્ર પોલીસ દળને ગેરકાયદે રીતે ભારતની હદમાં દાખલ કરવાનો પ્રયાસ કરશે તો તેને આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદાના ગંભીર ભંગ સમાન ગણવામાં આવશે અને તેની સામે સખત પગલાં લેવામાં આવશે. આ જાહેરાતની નકલો ફ્રેંચ અને પોર્ટુગીઝ સત્તાધીશોને મોકલવા માં આવી હતી.

મુક્તિ ફોજના આ પહેલાં પગલાં પછી ફ્રેન્ચ હીંદના કમિશનર શ્રી મેનાર્ડે શ્રી ગુબર્ટ અને મુથુ કુમારપ્પા ને ફ્રેંચ હીંદના પ્રધાનપદેથી બરતરફ કર્યા હતા. તેમણે પોંડીચરીના મેયરને પણ સસ્પેન્ડ કર્યા હતા. આ પછી તેમણે ફ્રેંચ હીંદમાં નવી સરકાર રચવા માટે દેશ દ્રોહીઓની શોધ શરૂ કરી હતી, પણ તેમાં તેમને હજી સુધી સફળતા મળી નથી. એટલે હજી નવી સરકાર રચી શકાઇ નથી.

આની સાથો સાથ તેમણે દરેક પોલીસ ચોકીને ત્રીસ-ત્રીસ માણસો પોંડીચરી ખાતે ફ્રેંચ તરફી અને ભારત-વિરોધી દેખાવો કરવા માટે મોકલવા ની સુચના કરી હતી. આવી સુચના આપતા કાગળો શ્રી ગુબર્ટે કબજે કરેલા ગામોની પોલીસ ચોકીઓમાંથી મળી આવ્યા હતા.

બરતરફીના સમાચાર પત્રકારોએ શ્રી ગુબર્ટ અને શ્રી મુથુકુમારપ્પાને આપતાં તેઓ હસત પડયા હતા અને જણાવ્યું હતું કે, અમે શ્રી મેનાર્ડને બરતરફ કર્યા છે, એમ અમે માનતા હતા. શ્રી મેનાર્ડનો આ હુકમ નકામો છે કેમ કે અમે તેમની સત્તા હેઠળ નથી, નેતુપકમ ખાતે ગ્રામજનો સમક્ષ ભાષણ કરતાં તેમણે કહ્યું હતું કે, અમે કબજે કરેલો વિસ્તાર હવે કાયદે સર રીતે હીંદી સંઘની માલીકીનો બને છે. એટલે અમને હીંદી સંઘના બીજા નાગરિકો જેવા ગણવાની અને તેમના જેવી સગવડો આપવાની હીંદી સંઘને અપીલ કરી હતી.

ભારત સરકાર હાલના તબક્કે આ ગામનો કબજો સંભાળી નહિ લે. જો કે ફ્રેન્ચ દળોને હીંદની હદમાંથી પસાર થઇને આ ગામો પર ફરી કબજો મેળવતાં તે જરૂર અટકાવશે.

નેતુપકમથી ૩૦૦૦ મૂક્તિ-સૈનિકોએ બહાઉર વિસ્તાર પર હુમલો કરીને ત્યાંના સાત ગામો કબજે કર્યા હતા. અહીં પણ પોલીસ તરત હથિયારો સોંપી દઇને મુક્તિ જંગમાં જોડાઇ ગઇ હતી. બધે એમજ થતું આવે છે કારણ કે પોલીસ મુક્તિ ફોજ સામે લડવાનો પ્રયત્ન કરે તો માર ખાય અને માની લઇએ કે તેઓ લોકો ને મારી શકે, તો પણ ફરતી ભારતીય પોલીસ ઉભી છે, એટલે ત્યાંથી છટકી પણ શકાય નહિ અને વહેલા મોડા મરવાનોજ વખત આવે. આ ઉપરાંત મુક્તિ ફોજે બીજા પચીસ ગામો કબજે કર્યા છે. તેઓ દરિયા કીનારા પ્રાંતે ના પોંડીચરીના મુખ્ય પ્રદેશ સિવાયનો બધો પ્રદેશ આગમને આમ સહેલાઇથી કબજે કરી લેશે.

આ પ્રદેશ પાછો કબજે કરવાની ફ્રેંચ હીંદના કમીશનરે લાચારી વ્યક્ત કરી હતી. તેમણે જણાવ્યું હતું કે, આ પ્રદેશ કબજે કરવા માટે હીંદની સરહદમાંથી અમને હીંદી પોલીસ પસાર થવા દેતી નથી. એટલે અમે કાંઇ કરી શકીએ તેમ નથી. એટલે મેં આ સંબંધમાં ફ્રાંસની સરકારને લખ્યું છે અને પેરીસ તરફથી સુચના મળવાની હું રાહ જોઇ રહ્યો છું.

* * *

દીવ, દમણ અને ગોવાની પોર્ટુગીઝ વસાહતોમાં પણ મૂક્તિ જંગ વધુ ઉગ્ર બને એવો સંભવ છે. ગોવાના એક આગેવાન નાગરિક ડો. ગાઇતોન્ડેની ધરપકડ અને હદપારી અંગે ભારત સરકારે નોંધાવેલા સખત વિરોધના જવાબમાં પોર્ટુગીઝ સરકારે જણાવ્યું છે કે, ભારત સરકારના વલણથી લોકો ના મનમાં ભયંકર ઉગ્રતા આવી રહી છે. જવાબમાં ભારત સરકારે જણા-વ્યું છે કે, ગોવાના લોકોની ભારત સાથે જોડવાની લાગણીની નોંધ લેવા માં પોર્ટુગીઝ સરકારની નિષ્ફળતા અને લોકોની આ લાગણી બળપુર્વક બિનલોકશાહી ઢબે દબાવી દેવાના પ્રયાસોને પરિણામે હાલની દુઃખદ સ્થિતિ ઉભી થઇ છે. આ સંજોગો માં લોકલાગણી તંગ બને એ અનિ વાર્ય છે અને તેવાં જે પરિણામો આવશે તેને માટે પોર્ટુગીઝ સરકાર જવાબદાર હશે.

અહીંના રાજદ્વારી નેતાઓનું એવું માનવું છે કે, પોર્ટુગીઝોને લાત મારી ને કાઢયા વિના તેઓ જશે નહિ. અને ભારત સરકારને જુનાગઢ અને હૈદ્રાબાદની જેમ "પોલીસ પગલા" લઇને તેમને કાઢવા પડશે.

ગોવાથી મળતા સમાચાર મુજબ, "ક્વીટ ગોવા" (ગોવા છોડી જાવ) માટેની લોકોની લડત જોરદાર બનવા ના સંજોગોમાં પોર્ટુગીઝ અધીકારી ઓને ગોવામાંથી ખસેડવા માટે વ્યવસ્થા થઇ રહી છે. ગોવામાં હાલમાં પ્રવર્તતી શાંતીને પોર્ટુગીઝ સત્તાધીશો તોફાન પહેલાંની શાંતી તરીકે ગણે છે.

ગોવાના ગવર્નર જનરલ બ્રીગેડીઅર પોલો બેનાર્ડ, પોર્ટુગીઝોને ગોવામાં થી કાઢવા માટેની લડતને દબાવી દેવા અંગે ઉચ્ચ લશ્કરી અફસરો સાથે

(અનુસંધાન પાનાનું ૧૪૭)

ટુંકી વાર્તા

અખાનો સંસાર ત્યાગ

ગુજરાતમાં થઈ ગયેલા ગુજરાતી ભાષાના કવિઓમાં આખા કવિનું નામ ઘણું જાણીતું છે. અખો જાતનો સોની હતો. અમદાવાદનો વતની હતો. પાસે બે પૈસાનો જીવ હતો. ધંધામાં કમાણી પણ સારી હતી. ભલો હતો. શરૂઆતમાં ડાકોરના રણછોડરાય ઉપર તેને ઘણી શ્રદ્ધા હતી, એટલે દર પુનમે ડાકોર જઈ રણછોડજીના થાળમાં સારો ખર્ચ કરતો. આ કારણે મંદિરના પુજારીઓમાં પણ તેનું ઘણું માન હતું અને અખો ભગત જ્યારે જ્યારે ડાકોર આવતા, ત્યારે પુજારીઓ લાભે લોભે ઘણા આનંદમાં આવી જતા, કેમકે તેઓને આ સોની ભગત ઘણી સારી દક્ષિણા આપતા. એટલે જે બે ચાર દિવસ અખો ભગત ડાકોરમાં રહેતા, એટલા દિવસ તેમની પતરાળીની વ્યવસ્થા ઘણી ઉત્તમ પ્રકારે સચવાતી. ભગવાનના થાળની તો પ્રસાદી એમને પીરસાતી જ, પરંતુ એ રસોઈ ઠંડી પડવા દીધા પછી ઠાકોરજીને ધરાવવાનો રીવાજ હોઈ ભગતને માટે બીજી ખાસ જુદી ગરમાગરમ રસોઈ પણ કરવામાં આવતી. પોતાની મોજ પડે ત્યાં સુધી આ રીતે ડાકોરમાં રહી અખો ભગત જ્યારે પોતાને ગામ વિદાય થતા ત્યારે ડાકોરના પાદર સુધી પુજારીઓ એમને વિદાય આપવા જતા અને એ વખતે પણ ભગત તેઓને દક્ષિણા આપતા.

આમ તો અખા ભગતને સંસારમાં આગળ પાછળ કોઈ ન હતું, પરંતુ પોળમાં પોતાની નાતની એક બાઈ હતી તે અવાર નવાર અખાની દુકાનની આગળથી નીકળતી ત્યારે ટહુકો કરતી. અને કોઈ કોઈવાર દુકાનના ઉમરે બે ઘડી બેસતી પણ ખરી. અને અખો, ઘાટ ઘડતાં ઘડતાં કોઈ વાર પદો ગાતો તે સાંભળતી. તેણે પોતાની બધી માયા મુડી અખાને ત્યાં મુકી હતી. અખા ઉપર એને ઘણો ભાવ હતો. આ બાઈ કોઈ કોઈવાર કોઈ સારી ચીજ પોતાને ત્યાં કરી હોય તો ભગતને ત્યાં આપવા જતી, એટલું જ નહિ પણ અખો ભગત સાજામાંદા થતા ત્યારે પણ તેની સારસંભાળ રાખતી, અને તેથી અખો ભગત આ બાઈને પોતાની ધર્મની બ્હેન ગણી તેની ઉપર પ્રીતિ રાખતા. તેમ આવા માણસોમાં જેમ સંભવિત છે તે પ્રમાણે આ બાઈ પણ અખા ભગતને ભગવાન જેવા ગણતી. પરંતુ ગમે તેવી શ્રદ્ધાને પણ સ્વાર્થ ડગમગાવે છે અને જો મનુષ્યની બુદ્ધિ, પરિસ્થિતિ તુલના કરવાને અશક્ત હોય છેની તો ગમે તેવા સારા સંબંધોનો પણ સ્વાર્થ નાશ કરે છે. આવો પ્રસંગ એક બની ગયો. પરિણામે અખા ભગતે સંસારનો ત્યાગ કર્યો.

વાત એમ બની કે આ બાઈને એક સોનાની હીરાકંઠી કરાવવી હતી એટલે તેની જે થાપણ અખાને ત્યાં પડી હતી તેમાંથી એક હીરાકંઠી કરી દેવાની તેણે અખાને વિનતિ કરી. ભગતને વિચાર થયો કે બાઈ ઘણી ભક્તિવાળી છે. વળી મેં તેને ધર્મની બ્હેન ગણી છે એટલે એના સોનામાં બીજું સોનું ઉમેરીને અને એક સારી કંઠી કરી દઉં તો મને સંતોષ થાય અને મારૂં સંભારણું રહે. અને એની સેવાનો બદલો વળે. આ વિચારે અખા ભગતે પોતાના તરફથી બીજું સોનું ઉમેરી એક સારી એવી હીરાકંઠી બાઈને બનાવી આપી, અને ઘેર જઈને આપી આવ્યા.

કંઠી જોઈને બાઈ ઘણી પ્રસન્ન થઈ; અને ભગતને ઘડાઈનું પુછ્યું. ભગતે કહ્યું કે "મેં તને બ્હેન ગણી છે એટલે બ્હેન પાસેથી ભાઈએ કાંઈ ન લેવાય. વળી તું મારી આટલી બધી સુશ્રુષા કરે છે તેનો કાંઈક બદલો તો મારે આપવો જોઈએ ને?" અખા ભગતે તો જો કે આ શબ્દો ઘણા ભોળા ભાવે કહ્યા, પરંતુ બાઈના મનમાં કળીયુગે પ્રવેશ કર્યો અને બીજી એક રાંડીરાંડ પડોશણે એમાં પુરતી કરી એટલે ભગતના ગયા પછી એક બીજા સોનીને ત્યાં બાઈ કંઠીનું વજન કરાવવા ગઈ. આ સોનીએ બાઈને કહ્યું "ભગત સોનામાં ભેગ તો નજ કરે પરંતુ આ તારી કંઠીમાં તો પોતાના પદરનું વધારાનું સોનું નાખ્યું છે." માટે છાની માની ઘેર પાછી જા.

પાંચ પંદર દિવસે આ વાતની અખા ભગતને ખબર પડી. સદાચારી અને પ્રમાણિક માણસ ઉપર જ્યારે બીજાઓ તરફથી વહેમની નજરથી જોવામાં આવે છે, ત્યારે તેને ઘણું દુઃખ થાય છે. આ રીતે અખાના મનને ઘણો આઘાત લાગ્યો. એને થયું કે જેને પોતે ધર્મની બ્હેન ગણતા હતા એને પણ જો આમ અવિશ્વાસ ઉત્પન્ન થયો તો પછી બીજાનું તો શું સમજવું? ભગતને સ્વાર્થથી ભરેલ આ સંસારનું આ એક પ્રસંગ ઉપરથી જ પુરેપુરૂં ભાન થઈ ગયું. એમણે પોતાનાં બધાં ઘડાઈનાં સાધનો કુવામાં પધરાવી દીધાં અને કેવળ રણછોડરાયજીના ચરણમાં જીવન પુરૂં કરવાનો નિશ્ચય કર્યો. પોતાનાં ગૃહસ્થીનાં, ગૌરવવાળા વસ્ત્રોનો ત્યાગ કર્યો અને શરીર ઢાંકવા પુરતાં વસ્ત્રો ધારણ કરી ડાકોરજીના માર્ગે ચાલી નીકળ્યા.

રણછોડરાયજીના પુજારીઓએ દુરથી અખા ભગતને આવતા જોયા. પરંતુ આ વખતે કસુંબલ રંગની પાઘડી, અંગરખું, ઉપર દુપટ્ટો અને કાશીનું ધોતીયું પહેરેલા અખો ભગત ન હતા, એટલે બધા પુજારીઓ આઘા પાછા થઈ ગયા. કોઈએ ભાવ પુછ્યો નહિ. ભગત પરિસ્થિતિ સમજી ગયા પરંતુ જાણે કાંઈ જ બન્યું નથી એમ સમજી રણછોડરાયજીનાં દર્શન કરી તુરત પોતાને વતન અમદાવાદ પાછા ફર્યા. અહીં થોડા દિવસો હરિભજનમાં ગાળી ફરી વખત ડાકોર જવા નીકળ્યા, પરંતુ આ વખતે તેમણે પોતાનો જુનો પહેરવેશ એક પોટકામાં સાથે બાંધી લીધો હતો. ડાકોર પહોંચતાં ગોમતીમાં સ્નાન કરી, એ જુનો પહેરવેશ ધારણ કરી લીધો અને પહેલાં જે ભપકાથી મંદિરમાં દર્શન કરવા જતા તે રીતે ગયા. એમને જોતાં વેંત પુજારીઓ દોડી આવ્યા અને "પધારો અખા ભગત પધારો, અખા ભગત અમારા ઉપર બહુ કૃપા કરી. આ વખતે તો એક બે દિવસ વધારે સ્થિતિ કરશો ને?" એમ એક પછી એક પુજારીઓ પુછવા લાગ્યા. ભગતે કહ્યું કે "હા, હવે તો અહિં કાયમ સ્થિતિ કરવા જ વિચારં છે." મુખ્ય પુજારીએ કહ્યું "મોટી કૃપા, પધારો, રસોઈ તઈયાર છે." ભગતે કહ્યું "ચાલો, હું આવું છું પરંતુ મારી સાથે મારા એક મિત્ર મહેમાન છે, માટે બે પાટલા નંખાવજો."

પાટલા નંખાઈ ગયા અને અખા ભગતે બીજા નંબરના પાટલા ઉપર બેસી પહેલા પાટલા ઉપર પોતાની પાઘડી, દુપટ્ટો વગેરે મુક્યું, અને પહેલા પાટલા સામું જોઈ ભોજન પીરસેલી થાળી તરફ આંગળી કરી પાઘડી ને દુપટ્ટા વગેરેને ઉદ્દેશી બોલવા લાગ્યા, "અખા ભગત! ડાકોરજીનો રાજભોગ જમવા માંડો. આપને માટે બહુ મજેદાર બીજી પણ રસોઈ બનાવી છે માટે જમવા મહેરબાની કરો?" બધા પુજારીઓ તો પ્રસંગનું રહસ્ય સમજી શક્યા નહિ પરંતુ તેમાં એક વૃદ્ધ પુજારી હતો તે સમજી ગયો અને તેણે બે હાથ જોડી અખા ભગતની માફી માગી કહ્યું: "આપની વાત ખરી છે. અત્યાર સુધી અમે બધાએ અમારા સ્વાર્થને કારણે આ આપનાં વસ્ત્રોને જ આપ છો એમ માની લીધું હતું પરંતુ આજ અમને સાચા અખા ભગતનાં દર્શન થયાં."

K. M. Lodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

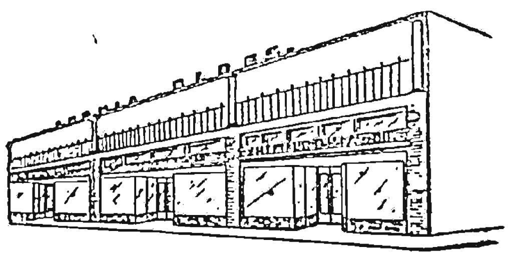

22 ct Jewellery made to order in latest designs

બાવિસ કેરેટ

સોનાના દાગીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયલું કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીયે છીએ.

નેકલેસ, જુદી જુદી ડીઝાઈનની બગડી અછોડા, સાડીની પીન, વીટી બકલ્સ એરીંગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

મનુષ્ય અને જીવ વચ્ચેનો તફાવત

પુ. કેદારનાથજીના પ્રવચનમાંથી

જો આપણામાં દેશભક્તિ હોત તો કાળાબજાર લાંચરૂશવત, ભેળસેળ કેમ કરત? આજે કોઇ વસ્તુ શુદ્ધ મળતી નથી. દુધમાં જો ગુણ રહ્યો હોય તો દુધના રંગનો જ, બાકી પાણી જ. બીજા દેશમાં પાણીવાળું દુધ અપાતું હશે તેની કલ્પના જ નથી. આ વ્યવહાર કોની સાથે કરીએ છીએ? દગો કરીને મનુષ્ય જાતનો દ્રોહ કરીને સુખી કેવી રીતે થઇ શકીશું? માનવતા પ્રાપ્ત થયા સિવાય સમાજ સુખી નહિ થાય. તે માટે શિક્ષણની જરૂર છે.

આજે જે શિક્ષણ મળે છે તેમાં જીવનોપયોગી શિક્ષણ કેટલું છે, ચારિત્ર્યનું શિક્ષણ કેટલું છે, આજના શિક્ષણથી બુદ્ધિ વધી છે. પણ સમાજના ઘડતર માટે, રાષ્ટ્રના ઉત્થાન માટે જે મનની પવિત્રતા, દઢતા જોઇએ, હૃદયની વિશાળતા જોઇએ, ચિત્તની શુદ્ધતા જોઇએ તે શિક્ષણ ક્યાંયે અપાતું નથી. જીવનની મહત્ત્વની વસ્તુ પરત્વે દુર્લક્ષ કર્યે કેમ ચાલશે? જો આપણા મનને સુધારવાનો પ્રયત્ન કરીએ, ભાવી પેઢીના શરીર બળવાન, સુદૃઢ, નીરોગી બનાવીશું નહિ, દેશના સાચા નાગરિક બનાવીશું નહિ, ચારિત્ર્યનું શિક્ષણ આપીશું નહિ તો ભારત વર્ષનું રક્ષણ–ઉત્થાન કેવી રીતે થશે?

* * *

મનુષ્ય જ એક એવું પ્રાણી છે કે જે ભુખ ન લાગે તો પણ ખાય છે. જ્યારે બીજા પ્રાણી ભૂખ લાગે ત્યારે જ ખાય છે. અન્ય પ્રાણી પોતાની પાસે ખાવાનું પડ્યું હોય તો પણ ભુખ ન લાગી હોય તો ખાતું નથી તેમજ બીજું પ્રાણી ખાય તો ખાવા દે છે. એકઠું કરી રાખતો નથી. મનુષ્યને ખાવું ન હોય તો પણ લોભને કારણે, પૈસા એકઠા કરી રાખે છે. મનુષ્યનો જન્મ સમાજના કલ્યાણ માટે છે. પ્રાણી અને મનુષ્યમાં બુદ્ધિને લીધે ફરક છે. મનુષ્ય બુદ્ધિને લીધે શ્રેષ્ઠ છે. બુદ્ધિથી હાથ–પગથી ઉપયોગી કાર્ય કરી શકે છે. સંગઠન કરી શકે છે. શ્રેષ્ઠ બોલવાથી શ્રેષ્ઠ થવાતું નથી. શ્રેષ્ઠતા માટે સદ્ગુણ જોઇએ. મહાત્માજીનું હૃદય પવિત્ર હતું–ભાવના વિશાળ હતી તેથી તે રાષ્ટ્રપિતા કહેવાયા. બુદ્ધ ભગવાનની કથા છે કે એક વખત બુદ્ધ ભગવાન ઝાડ નીચે ધ્યાન કરતા હતા તેવામાં શિકારીએ બાણથી પક્ષીને માર્યું. તે પક્ષી તરફડતું બુદ્ધની પાસે પડ્યું. બુધ્ધે તેના શરીરમાંથી બાણ કાઢ્યું અને તેના ઘાને ધોઇ નાખ્યા. તેથી તેને શાંતિ થઇ. એટલામાં શિકારી શિકારને શોધતો આવ્યો. તેણે કહ્યું કે હું તેને નહિ આપું. છેવટે મામલો દરબારમાં પહોંચ્યો. મોટા મોટા પંડીતો શાસ્ત્રો તપાસવા લાગ્યા. સર્વનો એક મત થયો કે શિકાર શિકારીને મળે. બુધ્ધે ઉભા થઇને કહ્યું કે મારવાવાળા કરતાં તારવાવાળાનો અધિકાર વધારે છે. બચ્ચાને મારે તેનો અધિકાર કુટુમ્બમાં વધારે છે કે જે તેનું પાલન પોષણ રક્ષણ કરે તેનો? સર્વ શાંત થઇ ગયા.

દુનિયા પર અધિકાર કોનો? જે મારે તેનો કે જે તેનું રક્ષણ કરે તેનો? આજે જેટલી ગોળીઓ બને છે તેટલી જો વાગે તો માનવજાતની શી સ્થિતિ થાય? એટલું સારૂં છે કે સર્વને લાગતી નથી.

* * *

આજે આપણે ગૌરવ શેનું કરવું જોઇએ તેની ખબર નથી. ગામમાં હસ્પિતાલ થાય છે એટલે અભિમાન લઇએ છીએ. પણ ભાઇ હસ્પિતાલ થઇ તેનું કારણ બીમારી વધી. પોલીસ ગામમાં વધે તેનો અર્થ ચોરી વધી. તે ધન્યતાનું–ગૌરવનું કારણ નથી.

સેવા કરવી તે ધર્મ છે. જમીન વિદ્યા–કળા–સત્તા જે કોઇ વિશિષ્ટતા હોય તે સમાજની સેવા માટે છે. બીજાની સેવા કરે તે મનુષ્ય. પોતાનું રક્ષણ કરે. પોતાને જુએ તે જીવ. મનુષ્ય તે જ કે જે માનવતા ખાતર પ્રાણ અર્પણ કરે. જીવ પોતાને જ સર્વસ્વ જુએ છે! મનુષ્ય પોતાની માફક બીજાને સમજે છે. આત્મવત્ત્વની ભાવના આવી વિશાળ છે.

હિંદના ટુંક ખબરો

(અમારા ખાસ પ્રતિનીધી તરફથી)

મુંબઇ: મુંબઇના હાલના નગરપતિ અને સરદાર પટેલના પુત્ર શ્રી ડાહ્યાભાઇ પટેલ અને મુંબઇ પ્રદેશ કોંગ્રેસ સમિતિના પ્રમુખ શ્રી એસ. કે. પાટીલ અને બીજી બે વ્યક્તિઓ જ્યારે હીંદુસ્તાન–ન્યુઝ પેપર્સ લી. ના હોદ્દેદારો હતા, ત્યારે એ કંપનીએ જાહેરખબર પરનો કર નહોતો ભર્યો એ માટે તેમની સામે ત્રણેક માસ પહેલાં કેસ થયો હતો. આ કેસમાં શ્રી ડાહ્યાભાઇ અને શ્રી પાટિલ નિર્દોષ ઠર્યા છે. જ્યારે કંપનીના એ સમયના મંત્રી શ્રી પી. એચ ગાંધીને રૂ. ૩૦૦૦ના દંડની સજા થઇ છે.

* * *

વીરમગામ: અત્રેથી નવ માઇલ દુર રામપુરા ગામ પાસે શ્રી ભોગીલાલ આશારામ શાહ નામનો વેપારી મોસમી વેપાર માટે રૂ. ૮૪ હજારની રકમ લઇને જતો હતો, ત્યારે સશસ્ત્ર ઘોડેસ્વાર ડાકૂઓએ તેને લુંટી લીધો હતો.

* * *

પોરબંદર: મરચાંની નિકાસ કરતા વેપારીઓએ ચોરી છુપીથી પાકીસ્તાન ખાતે મરચાંની મોટા પ્રમાણમાં નિકાસ કરતાં, નવી મોસમમાંજ મરચાનો કાચા મણનો ભાવ રૂ. ૪૦ થી ૪૫ જેવો બોલાય છે.

* * *

રાજકોટ: દીવને પોર્ટુગીઝ કબજામાંથી મુક્ત કરાવવા માટે ત્યાં લડત જગાવવા સૌરાષ્ટ્રના સમાજવાદી પક્ષે એક સમિતિની નિમણુક કરી છે.

* * *

દ્વારકા: દ્વારકાધીશના મંદિરમાં રાજા-મહારાજાઓએ અર્પણ કરેલા ઝવેરાતના સંબંધમાં ગોટાળો કરવા માટે એક કારકુનને નોકરીમાંથી સસ્પેન્ડ કરવામાં આવ્યો છે.

* * *

ભાવનગર: સરવડી ધાડકેસમાં કુ. શ્રી નિર્મળ કુમારે પોતાના બચાવ માટે સાક્ષીઓ રજુ કરવાનો ઇનકાર કરતાં, તેમની સામેનો કેસ હવે હાઇ-કોર્ટમાં ચાલશે.

* * *

આણંદ: ભાદરણના કાંતિલાલ છોટાલાલ પટેલને ખોટા નામે આફ્રીકા જવાનો પાસપોર્ટ મેળવવા માટે અત્રેના માજીસ્ટ્રેટે રૂ. ત્રણસોનો દંડ કર્યો છે.

* * *

ધર્મજ: ધર્મજ સ્ટેશને ઉતરીને ઘોડા ગાડીમાં જતી કેટલીક સ્ત્રી ઉતારૂઓ પર હુમલો કરી રૂ ૪ થી ૫ હજારના દાગીના તથા રોકડ લુંટી લેવામાં આવ્યા હતા.

* * *

અમદાવાદ: ગુજરાત ભરમાં દારૂ બંધી સપ્તાહ ઉજવાયું. સપ્તાહ દરમીયાન ઘણા વ્યસનીઓએ દારૂ ન પીવાની પ્રતિજ્ઞા લીધી હતી. પોલીસે ગેરકાયદે દારૂ બનાવતા કે રાખતા શખસોની સામે ઝુંબેશ ઉપાડી અનેકની ધરપકડ કરી હતી.

* * *

નાગપુર: જાણીતી ફીલ્મ અભિનેત્રી શાંતા આપ્ટે અને તેના ભાઇ બાબુરાવની ધરપકડ કરીને તેમની સામે પોલીસે ગેરકાયદે દારૂ રાખવા અને પીવા માટે કેસ માંડ્યો છે. કેસની પહેલી સુનાવણી વખતે મોટી સંખ્યામાં લોકો આ અભિનેત્રીને જોવા આવી પડતાં, કોર્ટે તેને કેસની સુનાવણી વખતે હાજર ન રહેવાની છુટ આપી છે.

* * *

લીંબડી: અહીં બેંકના ચોકીદારની બંદુકમાંથી ગોળી છુટતાં એક નિર્દોષ રેંકડી વાળો અને તેની આસપાસ ઉભેલા સાત નાના બાળકો ઘાયલ થયા છે. ચોકીદાર કહે છે કે અકસ્માત ગોળીઓ છુટી, જ્યારે રેંકડીવાળાના કહેવા પ્રમાણે અદાવતના પરિણામે તેના પર જાણીબુજીને ગોળી છોડવામાં આવી હતી.

* * *

માળિયા: સૌરાષ્ટ્રના ઉત્તર કાંઠા પરની હજારો એકર જમીનમાં સમુદ્રનું ખારૂં પાણી અટકાવવા માટે રૂ. ૪૨ લાખના ખર્ચે બંધાતા ૧૪ માઇલ લાંબા બંધનું કામકાજ આગળ વધી રહ્યું છે. આ બંધથી દસ હજાર એકર જમીન ખેડાણ લાયક બનશે.

* * *

રાજકોટ: રાજકોટના ઠાકોર સાહેબના પુત્રના લગ્ન પ્રસંગે નીકળેલ કુટુંબને નડે નહિ એ માટે રસ્તા પરના ઝાડો કાપી નાંખવાની રાજકોટ સુધરાઇએ રજા આપી હતી. સરકાર વન મહોત્સવ ઉજવી સૌરાષ્ટ્ર ભરમાં વૃક્ષો વાવે છે, ત્યારે આ વૃક્ષો કાપવાની રજા આપવાનો સુધરાઇને અધિકાર નહોતો એમ જણાવીને સરકારે સુધરાઇ સામે કેસ કર્યો છે!

* *

બાબરા: પટેલ જીવરાજ ગગુને તેમની પત્નિ દુધી મરચા વીણવાને બહાને વાડીએ તેડી ગઇ હતી. ત્યાંથી કુવાને કાંઠે લઇ જઇ દુધીએ તેના પતિને ધક્કો મારી કુવામાં નાખી દીધો હતો. પરંતુ સદ્ભાગ્યે કુવામાં રાસ લટકતો હતો તેમાં જ પટેલ પડ્યો, એટલે બચી ગયો. દુધીને તેનો વર ગમતો નહોતો એટલે તેણે આમ કર્યાનું કહેવાય છે.

* *

બાંટવા: અહીંના એક કંસારાના ઘરમાં રૂ. ૧૯૦૦ ની ચોરી થતાં પોલીસે તપાસ હાથ ધરી હતી. તપાસમાં આ રકમ તેના મોટા દીકરાએ ચોરી હોવાનું જણાયું હતું અને તેની પાસેથી આ રકમ મળી આવી હતી.

નવાં પુસ્તકો

લોક ભારત. નાનાભાઇ ભટ્ટ મહાભારતના ૧૨ પાત્રોની જુદી જુદી બાર પુસ્તીકાઓનો સેટ ૧૩ ૬
દીપ નિર્વાણ (દર્શક) ૭ ०
પુણ્ય પરવાર્યું નથી ૫ ૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal.

ભારતનો પત્ર

(૧૪૪ પાનાનું અનુસંધાન)

નાજેતરમાં મંત્રણા કરી હતી. આ મંત્રણામાં પોર્ટુગીઝ સેનાપતી કર્નલ અલેકઝેન્ડર અને પોલીસ વડા કેપ્ટન ગેમ્બ્આએ બાગ લીધો હતો. તેમણે ફ્રેંચ વસાહતોમાં મુક્તિ જંગને મળી રહેલી સફળતાના ગોવામાં પડનારા પ્રત્યાઘાતની ચર્ચા કરી હતી અને ગોવામાં આવી લડત વેગ પકડે તો તેને દબાવી દેવા માટે ચોકકસ નિર્ણયો લીધા હતા અને આ નિર્ણયોની પોલીસ અધીકારીઓને જાણ કરી હતી. ભારત સરકારે ગોવાના અધીકારીઓને ભારતમાં દાખલ થવાની ફરમાવેલી મનાઈથી ઉભી થતી મુશ્કેલી દૂર કરવા દીવ, દમણ અને ગોવા વચ્ચે નિયમિત સ્ટીમર સર્વીસ દોડાવવાનો નિર્ણય કર્યો હતો. પોર્ટુગીઝ સત્તાધીશોએ ગોવામાં સારી એવી સંખ્યામાં આફ્રીકન સૈનિકો અને દારૂગોળો ઉતાર્યો છે. પરંતુ જો ભારત સરકાર "પોલીસ પગલાં" લેવાનું નક્કી કરે તો પોર્ટુગીઝ સૈન્ય થોડાક દિવસોમાંજ ભાંગી પડે એ નિશ્ચિત છે, પણ ભારત સરકાર હાલ તુરત તો આવું કોઈ પગલું નહિ ભરે.

* * *

શ્રી રાજગોપાલાચારીએ મદ્રાસ રાજ્યના મૂખ્ય પ્રધાનપદેથી રાજીનામું આપ્યું છે. તેમની વધતી જતી વય અને માંદગીને (લીધે તેમણે આ પગલું લીધું છે. તેમણે પોતાના અનુગામી તરીકે હાલના નાણા પ્રધાન શ્રી સુબ્રમા નિયમ ચુંટાય એવી આશા રાખી હતી. પરંતુ મદ્રાસ ધારાસભા કોંગ્રેસ પક્ષે જંગી બહુમતિથી શ્રી રાજાજીના હરીફ શ્રી કામરાજ નાદરને પક્ષના વડા તરીકે ચુંટી કાઢયા હતા. શ્રી નાદર છેલ્લા પંદર વર્ષથી તામીલનાડ કોંગ્રેસ સમિતિનો પ્રમુખ છે. કોંગ્રેસ કારોબારીએ શ્રી નાદરને મૂખ્ય પ્રધાન થવું હોય તો કોંગ્રેસ સમિતિનું પ્રમુખ પદ છોડી દેવાની સુચના આપી હતી. છેલ્લા સમાચાર મુજબ શ્રી નાદરે મદ્રાસના મુખ્ય પ્રધાન બનવાનું સ્વીકારી લીધું છે.

તેઓ અને આપણે

બાપુ: સત્યના આગ્રહી હતા, આપણે આગ્રહી સાચા છીએ. તેઓ રામનામ લેતા હતા કે જેથી તેઓ તેમને ભૂલી ન જાય. આપણે ભુલથી રામનામ લઈએ છીએ.

વિનોબાજી: એમનું પ્રાર્થનામય જીવન છે. જ્યારે આપણું જીવન, પ્રાર્થનાનું છે. તેમની પ્રજ્ઞા સ્થિર છે અને કાયા ચંચળ છે. ચૈતન્યથી ભરપુર છે જ્યારે આપણી કાયા સ્થિર છે અને પ્રજ્ઞા ચંચળ છે.

જમનાલાલજી: એમના વેપારમાં દાન હતું. જ્યારે આપણા દાનમાં વેપાર છે.

મોતીલાલજી: એમના ભોગમાં ત્યાગ હતો જ્યારે આપણા ત્યાગમાં ભોગ છે.

શ્રી અરવિંદ: એમના યોગમાં મુક્તિ હતી, જ્યારે આપણી મુક્તિમાં યોગ છે.

જવાહરલાલજી: તેઓ દેશની ચિંતામાં મરી રહ્યા છે જ્યારે આપણી ચીંતામાં દેશ મરી રહ્યો છે.

સરદાર: વાતો કર્યા વિના અસર પાડતા હતા જ્યારે આપણે અસર વિનાની વાતો કરીએ છીએ.

રમણ મહર્ષિ: એમનામાં વેદનાનો અભાવ હતો જ્યારે આપણા અભાવમાં વેદના છે.

રવિન્દ્રનાથ ઠાકુર: એમના રૂદનમાં ગીત હતું જ્યારે આપણા ગીતમાં રૂદન છે. તેમને માટે ચિત્તમાં રમનારા ચિત્ર હતા જ્યારે આપણે માટે ચિત્રોમાં રમાનારૂં ચિત્ત છે.

બાદશાહખાન સાહેબ: એમને માટે જેલમાં જીવન છે જ્યારે આપણું જીવન જ જેલ છે.

મહાદેવ દેસાઇ: તેઓ પોતાના દોષોનો વિચાર કરતાં અને વીચારના બળથી દોષોને દબાવતા દુર કરતાં જ્યારે આપણા વિચારોમાં જ દોષ છે.

ત્રંબકલાલ મા. શુકલ.

લગ્ન

ડરબનના શ્રી ફકીરભાઇ છીબાભાઇના જ્યેષ્ટ પુત્ર શ્રી અંબારામભાઇના શુભ લગ્ન ડરબનના શ્રી ડાહ્યાભાઇ ખુશાલભાઇની સુપુત્રી કુમારી કમળાબેન સાથે એપ્રીલ તા. ૧૯મીના સુરત હીંદુ એસોસીએશન હોલમાં થયાં હતાં.

પરચુરણ

—પ્રીટોરીયામાં લગભગ ૨૫૦ હીંદીઓએ "પ્રીટોરીયા અને ડીસ્ટ્રીકટ ઇન્ડીયન ટેનન્ટ એસોસીએશન" નામની એક સંસ્થા બનાવી છે. આ સંસ્થાનો હેતુ પ્રીટોરીયાના હીંદીઓ માટે ઘરો મેળવવાનો છે. આ સંસ્થાના બંધારણ મુજબ તેઓ "ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ" કબુલ કરશે નહીં.

—હીંદના વડા પ્રધાન શ્રી નેહરૂએ ફીલીપાઇન્સમાં જણાવ્યું કે દુનીયાએ હવે હાઇડ્રોજન બોમ્બ અને મહાત્મા ગાંધીની અહીંસાની રીતો વચ્ચે પસંદગી કરવાની છે. જો દુનીયા બોમ્બની પસંદગી કરે તો મનુષ્ય જાતીનું ભવીષ્ય દેખીતું છે.

—૮ માણસોની એક ઓસ્ટ્રીયન ટુકડી હીમાલયના બીજા ત્રણ શીખરો પર ચઢવા મુંબઇ પહોંચી છે. આ શીખરોના નામ, આપી, નમલા અને સૈપાલ છે. આની ઉંચામાં ઉંચી ટોચ ૨૩,૩૯૯ ફુટ છે.

—પોર્ટ એલીઝાબેથના શ્રી પ્રેમાભાઇ રામજીએ પોતાની સુપુત્રીના શુભ લગ્ન પ્રસંગે જુદી જુદી સંસ્થાઓને ભેટની રકમો આપી હતી.

૧૧ પુસ્તકોનો સેટ

આ સેટમાં વિવિધ પુસ્તકો તમને વાંચવા મળશે. પુસ્તકો મોટાઓ માટે છે.

કીમત ફકત પા. ૧–૧૯–૦.

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

સોક્રેટીસની સફર

હીંદના ગ્રામ્ય જીવન વિશે લેખકે સવાલ જવાબ રૂપે આ પુસ્તકમાં સોક્રેટીસના વીચારો દર્શાવ્યા છે.

કીમત શી. ૩–૬.

મળવાનું ઠેકાણું : આ ઓફીસ.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

ઉપરોક્ત કંપનીના હમો સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રીકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રોવીન્સીયલ ડીવીઝનના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષાન્તરકાર છીએ તેમજ અત્રેની ઈમીગ્રેશન અંગેનું કોઈ પણ જાતનું કામકાજ વિના વીલંબે ત્વરીત ગતીએ થઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000 000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant. Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road, P.O. Box 4624. — CAPETOWN Phone 32390

બે અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૪ એપ્રીલ–મે	હીંદુ ૨૦૧૦ ચૈત્ર વૈશાખ	મુસલમાન ૧૩૭૩ શાબાન રમજાન	પારસી ૧૩૨૩ શહેરેવર માહ (આવાં)	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.	ધાર્મીક તહેવારો–ઉત્સવો
શુક્ર	૨૩	વદ ૫	૧૯	૨૪	૬–૧૯	૫–૩૦	
શની	૨૪	,, ૬	૨૦	૨૫	૬–૧૯	૫–૩૦	
રવી	૨૫	,, ૭	૨૧	૨૬	૬–૧૯	૫–૩૦	
સોમ	૨૬	,, ૮	૨૨	૨૭	૬–૨૦	૫–૨૯	
મંગળ	૨૭	,, ૯	૨૩	૨૮	૬–૨૦	૫–૨૯	
બુધ	૨૮	,, ૧૦	૨૪	૨૯	૬–૨૦	૫–૨૯	
ગુરૂ	૨૯	,, ૧૧	૨૫	૩૦	૬–૨૦	૫–૨૮	
શુક્ર	૩૦	,, ૧૨	૨૬	૧	૬–૨૧	૫–૨૮	
શની	૧	,, ૧૪	૨૭	૨	૬–૨૧	૫–૨૮	
રવી	૨	,, ૩૦	૨૮	૩	૬–૨૧	૫–૨૭	
સોમ	૩	સુદ ૧	૨૯	૪	૬–૨૨	૫ ૨૭	
મંગળ	૪	,, ૨	૧	૫	૬–૨૨	૫–૨૭	રમજાન માસ
બુધ	૫	,, ૩	૨	૬	૬–૨૨	૫–૨૬	અખાત્રીજ
ગુરૂ	૬	,, ૪	૩	૭	૬–૨૨	૫–૨૬	

Phone 22905 Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું જાણીતું મથક

બહારગામના ગ્રાહકોએ ઓરડર સાથે ચેક મોકલવા મહેરબાની કરવી

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET, DURBAN.

PHONE 33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, ગુલન રગ્સ. બ્લાન્કેટ્સ—બધી જાતો માટે જાત જાતનો માલ. તેમજ ક્રેપડીશીન જ્યોરજેટ સાડીઓ વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા સલામણ છે

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૩૩–૨૬૫૧

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

મુસાફરી. વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘરે બેઠા અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા, યોર્કશાયર ઈનશ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ ભાણાભાઈ કાંઠીપોરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ઘીની તેમજ ચોખા મેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અશાફ્ટ વખણાએલું સુરતી ભુસું સેવ, મમરા, ગાંઠીઆ, ભજીઆ, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજાં બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમદા ફ્રુટ

ડરબનનું આદુ ૧/૬ રતલ; મોટી કલીનું લસણ ૧/૬ રતલ; ગોળ બાસ્કીટ ૧૦/૬ ડઝન; લાંબી અને સ્કવેર બાસ્કીટો ૧૬/૦ ડઝન; કપુરી તથા સેવલી પાન શી. ૫ રતલ; પોરટેજ અલમ......બનાના, કાચા બનાના, પોપો, પાઇનાપલ, નાચીસ અને મેન્ડરીન રોજના બજાર ભાવથી મળશે. દેશી શાકભાજીમાં સુરતી સફેદ પાપડી, કાળી પાપડી, તુવેર સીંગ, વેગણ. શેકટાની સીંગ, દુધી અને લીલાં મરચાં મળશે. શી. ૭–૬ થી શી. ૧૦નું પારસલ બનાવી પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. સુરણ, આંબા હળદ તથા લીલી હળદની મોસમ ચાલુ થઇ છે. કાચી કેરી પણ હવે મળી શકશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.